

atq; ducit. Dignū ē em̄ q; q̄ p̄n
cipaliter q̄rūt spūalia habeāt se
cū dario t̄palia et terrēa: et q; q̄
semen frātis sui. i. xp̄i p̄dicādo ⁊
peccatores auertēdo suscitāt. eā
ā agrū idest t̄paliū subuentionē
vel eā agrū. i. beneficiorū p̄ui
sionē habeāt et acq̄rāt. p̄a ad co
ri. ix. Si spūalia sc̄iaui⁹ vobis
nō m̄gnū ē si car̄lia v̄rā metā? .

Explicat moralizacio lib̄ Ruth
Incipit moralizatio p̄i libri Reḡ

Hic v̄ qd̄a de ra
matba in sop̄bi
belcana noie q̄
habuit duas v̄
ores ānā sc̄z et
phenennā. q̄rū

vna erat sterili⁹ sc̄z āna phenēna
aut̄ fecūda et ista fecūda sterili i
pperabat. q̄ p̄t ista āna ēstis ⁊
flebilis plē a d̄no petebat. p̄o
gemitū suū si mascul⁹ es̄ offerre
d̄no p̄mittebat. Sic igit̄ factū ē
q; ista p̄t sterili⁹ pepit et p̄t h̄
multos filios p̄turiuit. Illa vero
emula que fecūda fuerat. steri
lis facta fuit sicut in ca. ij. dicit̄.

Donc sterili⁹ pepit plurimos
et q̄ multos habebat filios ifir
mata ē. Helcana q̄ interpreta
tur possessio est xp̄s filius dei pa
tris. qui vir vn⁹ p̄ eo dicitur q;
vna p̄sona vn⁹ deus i natura du
plicia vn⁹ xp̄s cōsētur et credit̄ de
ramatba eā qd̄ ex celsū it̄p̄ta
ē dicit̄ eē p̄ eo q; iste de ex celso
celoz bitaculo noscit̄ advenisse.
Vn̄ h̄m̄ iobez. Ip̄sē dicit. Ego de

fursū sū. Deu. xxiiij. Habitaui
lū ei⁹ fursū. Iste igit̄ i hoc mūdo
duas habuit v̄ ores. i. duas sec
tas fidē tenētes et cōfitebtes ⁊ p
fidē et gr̄ā ipsi⁹ m̄rimoiū affec
tātes. p̄a fuit sinagoga q̄ i p̄nā
pio nō fuit sterili⁹ h̄ multorum
sc̄oz gemitū atq; m̄. sc̄da fuit
ecclia de gētib⁹. q̄ sc̄z āte sui cōū
sionē sterili⁹ erat ⁊ nullū virum
sanctū penitus generabat. Sin
goga igitur dicta est phenenna
que interpretatur conuersio. qz
ista finaliter conuersa est in ar
cum prauum. Ecclesia vero dicitur
anna que est in tempore gra
cie qz sc̄z ista meruit gr̄ā sal
uatoris. Quid igitur dicā. Pro
certo dicā q; ista prima v̄or
que prima fecūda virtutib⁹ et
sanctis hominibus erat. et que
socie idest gentilitati primit̄ tā
q̄ vili peccatrid et sterili illude
bat. facta est modo peccatrid et
sterili⁹. Psal. xlvij. Venerūt ti
bi duo hec simul. sterilitas et vi
dinitas. Gentilitas vero postq̄ p
penitentiam flens ⁊ lugēs ad fi
dem fuit conuersa. facta est ferti
lis et in bonis personis et vir
tutibus ⁊ meritis abundans co
pioza et pinguis. Unde ipsa est
q̄ p̄t dicere illd̄ apli xvij. Sede
vt regina et vidua: ⁊ sterilitatē
ignorabo. Vel dic q; due v̄o
res xp̄i sūt due secte clericorum
et laycorū p̄ma igit̄ vita eccl̄sti
ca primo fuit virtutibus abun
dans et fertili⁹. sed p̄ certo mō

facta est sterilis et inanis **C**ōtra
vero seculariū vita modo est i
tutibz fertilioz que antiquit? fuit
sterilioz qz vt cōmuniter plures
inuēniūt ceteris paribz boni se
culaēs q̄ boni ecclāstici vel boni
regulares **U**n̄ ḡgo dicebat i p̄so
na ecclāsticorū **M**ēdū ē ne nob
cadētibz surgat q̄ nob stātibz ir
ridet **V**el dic q̄ iste due vr̄eso
fignt duo ḡna p̄sonarū scz quos
dam fructuosos et fertiles de sua
tū virtute p̄sumentes et alijs ir
ridentes qualis fuit phariseus
ille qui seipsū cōmēdabat et pub
licanū cōdempnabat **I**tem alioz
steriles et peccatores . flentes tū
et penitentes et de sterilitate sua
dolentes et p̄ ptu bonorū opey
deū exorantes et sp̄m tribulatū
sacrificantes . **I**sta est ergo veri
tas q̄ tales p̄sūptuosi faciliter i
peccatū cadūt et ita steriles sūt .
flexibiles vero et penitentes a vi
cijs resurgūt et sic fructuosi et v̄
tuosi existūt **A**lega illud gre
go . sup̄dictū **V**el dic q̄ helcha
na est prelati qui dicitur vir a
virtute : vnus a simplicitate de
ramatha a vite et sciencie subli
mitate : cuius scz duplex ē vr̄oz
scz actua et cōtemplatiua . **V**el
dic q̄ āna sterilis est btā vir
go que samuelem . i . xp̄m mira
culo pepit que ablactatū in tem
plo obtulit . qui etiam tandē ma
gnus p̄pheta factus fuit in isra
hel **V**el dic q̄ anna q̄ nō p̄? sa
muelem dño reddidit seu etiam

in templo obtulit quousqz abla
ctatus fuit sicut dicitur hic . ē ecclā
que samuelem . id est quemcūqz
subditū nō debet ad ministrādū
in templo id est in aliqua p̄latu
ra vel officio adducere vel p̄ficere
quousqz ipsū ablactatū id est a
lacte voluptatis carnalis abstra
ctū viderit esse **U**nde cōmestoz vi
detur innuere sup̄ gen̄ . xxi . vbi
de ablactacione ysaac loquit vbi
et abraham cōmūiū fecisse legitur
q̄ puer nō p̄ri? ad mensam pa
tris sedebat quousqz ablactatus
erat et tūc sibi cōmūiū pabatur .
ad denotandū q̄ nullus ad men
sam patris xp̄i id ē ad beneficia
ecclāstica debet admitti donec a
lacte carnalitatis cōtigerit ipsum
ablactari . **Q**uia sicut dicitur ad
hebreos v . **O**mnis qui lactis ē
p̄ticeps ex pers est sermonū iu
sticie **V**el dic q̄ lac significat v̄
ba adulatori? a quo p̄ certo sū
me debet ab lactari et recedere q̄
in templo dñi vult viuere l̄ ma
nere . et ibi in aliquo officio l̄ be
neficō ministrare vel in mensa ec
clesiasticē dignitatis ascendere l̄
sedere **Gen̄ . xxi .** Creuit puer et
ablactatus est .

Heli sacerdos hēbat duos
filios pestiferos scz
ophni et phinees qui i
templo in sacerdotis officio mi
strabat . et tamen dñm nesciebāt
et sacerdotis officium ignorabant
qui cū mulieribz dormiebant . et
cum fuscina carnes coctas de

facrificiū lebetibꝫ capiebant. et nichilominꝫ carnes crudas ab ipsis petebāt. et ipsos ad dādū eciā ꝓpellebāt ⁊ sic plūm a sacꝫ facio rtrahēbāt. **Que** q̄uis sciret beli p̄r eorū: ipsos tñ ꝓpter h̄ nō castigat nec ab officio amouit. **Et** q̄uis verbꝫ ipsos legatur rep̄bēdisse. ipsos tñ actualiter nō corripit q̄ ꝓpter ip̄s p̄r et filij vna die perierunt. qz scz pat senex et ceciciēs de sella cecidit. et ꝓfractis ceciciibus expirauit duo vero filij eius in prelio ceciderūt quādo archa dñi quā ꝓportabāt a philistinis capta fuit. **Iste** beli q̄ iterꝓtatꝫ extraneꝫ a dño de q̄ dictū ē. erat senex et ceciciēs et tñ sūmꝫ sacꝫ dos significat malos superiores dominos et prelatos. **Isti** ei a domino sūt extranei et senes. i. negligentes et pigri. et ꝓ ignorantia ceciciētes et obscuri. **Filij** istius signat malos inferiores eccl̄os ad ministrādū i tabnaulo eccl̄ie cōstitutos. **Isti** ei dicūtꝫ op̄bni qd̄ iterꝓtatꝫ insania cōsacꝫōis: et ꝓhines q̄ iterꝓtatꝫ oris obtūacōis: qz scz isti hodie habent cor insanū et in ꝓcupiscētis effrētū et os ad deū laudādū mutū et obturātū. **Pla. lvi.** **Unius** canes muti nō valētes latrāe. **Et** breuiter isti sūt q̄ dñz vidētꝫ nescire et officiū sacerdotis vidētꝫ ꝓmitꝫ ignorāe. **Je ij.** **Sacerdotes** nō dixerūt. vbi ē dominꝫ: et tenentes legē nescierūt me. **Et** istdꝫ ꝓz qz isti cū mu-

lieribꝫ luxuriose dormiūt. cibos alienos ꝓ auariciā rapiūt. et cū fuscimula rapine illdꝫ qd̄ ad se nō ꝓtinꝫ eleuāt. et tollūt violenter. **Job xxiiij.** **Agrū** nō suū demētūt. ⁊c. **Carnes** eciā crudas idē malas mulieres hēre volūt. nec nō eciā carneꝫ crudas. i. ꝓsonas iuuenes et carnales sc̄i hēre eligūt. **coctas** vero idest erudititas et maturas repudiant et dimittunt exemplo robꝫ qui reiectis sēmbus iuuenes est secutus. **Tercio** regū duodecimo. **Et** sic suis malis scandalis seculares a sacrificando idest a collacione bonorum temporalium ecclesiis impediunt et eciā eos a sacrificio bonorum operum suis malis exemplis repellunt. **Unde** beatus gregorius dicit in pastorali. **Nemo** amplius in ecclesia nocet q̄ q̄ ꝓruse agens ordinē sanctitatis habet. **Heli** igitur idest superior prelatꝫ istoꝫ nō castigat sed quia sunt nepotuli vel amici eius vicia eorum dissimulat. quapropter omnes simul mors eterne dampnacionis arripit. et diuinum iudicium eos dampnat quia reuera non solū ille q̄ peccat puniri meretur. imo eciā ꝓlatꝫ vel ꝓr q̄cūqꝫ alii ad quē spectat correctio si nō corripit. reꝫ c̄mimis iudicatꝫ. ꝓpter taliū em̄ culpā archa testamēti quā ꝓportabāt. i. in eccl̄asticꝫ minister a philistinibꝫ. i. a gētibꝫ seculis capitꝫ et dep̄mitꝫ. ip̄s vero

qui delinquūt. et pater eoz id ē
superior qui nō punit casu in or
tis eterne dāpnat. Unde augu?
ad macedoniū epistola xliij. Si
cut semp est misericorditer pūi
endū. ita nec semp crudelit̄ par
cendū.

Enuerat heli sacerdos
et caligauerūt o auli ei?
intantū q nō poterat vi
dere lucernā dñi anteq̄ extingue
ret. Quāuis istud posset itel
ligi litteraliter q scz iste erat cē
ciciens q nō poterat videre lu
cernam dñi etiā anteq̄ extingue
ret. supcialiter tamē videt̄ tex
tus dicere q ipse meli? videbat
lucernā extinctā q̄ accēsam. qd̄
etiā possibile fuit ppter visus de
bilitatē sicut patet in noctua. q̄
nō potest videre lumen solare s̄
lunare. Igit̄ dicam mystice q iste
heli qui interpretat̄ extraneus
a dño potest significare malos
pnāpes mūdi et prelatos qui a
dño sunt remoti. quia reuera o
culi scz iudicij taliū pnāpū et p
latoz ita hodie p carnalem affe
ctionē a dño p graciā sūt remoti
et nō vidēt bonos intantū q va
let dia q eoz o auli caligant. ita
q lucernas ardentes. i. bonas et
honestas et scientificas psonas
nō cōsiderāt neqz vidēt lucernas
vō extinctas. i. ignaros et insufficia
entes psonas scz nepotulos vel
familiarē suos solent misericor
diter videre et de eozū pmo cōe
subtiliter cogitā lumen em̄ cla

rū id est bonarū psonaz claritas
videtur talibz odiosa: lumē vero
lunare vel obscurū id est cōdicio
insufficienciū psonaz talibus ē
amabilis et accepta. Unde de ta
li visu potest dici illud exo. xiiij
filij israhel vidēt egipcios mor
tuos sup litus maris. **V**el dic
q lucerna accensa significat cri
stū viuū: lucerna vero extincta si
gnificat xp̄m mortuū. Lucerna
vero dicit̄ quasi lux in testa: q̄a
scz xp̄c habuit lucē diuinitatis i
testa humanitatis. Lucerna igit̄
extincta significat xp̄m mor
tuū. **H**eli significat populū iu
dayā et sacerdotū et phariseoz
statū. qui reuera fuerūt cecicien
tes et parū discrete videntes. qz
pro certo q̄ diu lucerna nra xp̄c
fuit accensus et viuus ipsū vide
re aut agnoscere nequuerūt. **I**
ohannis pmo. **M**ūndus p ipsum
factus est. et mūdus eū nō cog
nouit. Tandem vero ipso extin
cto id est mortuo scz visis miracu
lis in passione factis et tandē p
manus apostoloz ppetratis ioc
perūt ipsum videre et in ip̄o cre
dere. v̄tutem sue fidei agnoscere
et sentire. sicut apparuit in illo cē
tione qui vidēs eclipsim solis
et alia miracula passionis dixit
Vere filius dei erat iste. **M**athei
xxvij. **I**sta etiam ad sanctos et
martires applicari possunt quo
rū virtutē et sanctitatē dū viue
rent ppli cognoscere nequuerūt
lucē xxiiij. **O**culi eoz tenebant

ne eū agnoscerent. Post mortē
vō eorū apparētibus miraculis
fuerūt visi et agniti: et eciā p
fidem et deuocionem conspecti.
Omn̄ archa testamēti sibi
beli sūmo sac̄dote cecidit
ēte et caligāte ab op̄bmi
et pbinees ip̄ius filijs regētur.
et vt saluaret populū in preliū
cōtra philisteos duceret. ab ip
sis philisteis infidelibz fuit cap
ta et in eorum iurisdictione in a
30tū ducta et in loco dagon ip̄o
rū dei fuit in tēplo iuxta eū con
stituta Sicq; factū ē sic dicit̄ in
capitulo sequenti q; virtute ar
che ydolū dagon cecidit et p̄nū
de mane ante archā reptū fuit.
et iterū reuera altero mane sup
limē ostij templi trūcat̄ capite
et manibz iacēs apparuit. Istō
exponūt aliqui sic Per archam
testamēti intelligitur lex diuina
seu eciā fides catholica Per he
li vero et filios israhel intelligit̄
populus iudaycus p̄ philisteos
vō intelligit̄ populus gentilis
q̄bz dagon. q̄ inter p̄tatur piscis
tristicie. i. dyabolus erat dñs at
q; deus. Ista ergo fuit veritas q;
cū bellū et controuersia fuit sem
p̄ inter israhel et philisteos idē
inter iudeos et gentiles ita q; ip
si iudei in archa testamēti idest
in lege et fide gloriarentur et e
ius virtute se esse saluādos et li
berādos op̄marēt. nutu dei fac
tū ē q; ista archa sciz lex et fides
ad philisteos. i. gentiles transi

uit. inquātū scz isti fidē xp̄i quā
iudei abnegauerant susceperūt.
et in loco dei sui posuerūt iquā:
tū loco sue pfidie fidē catholicā
habuerūt et xp̄i loco dagon idest
loco dyaboli crediderūt Dagon eī
dyabolus tunc apud gentes. i.
apud ecclesiam sūptā de gētibz
occubuit qn̄ archa testamēti q̄ ē
fides catholica ad ipsos trāsta
ta fuit Et dato qn̄q; q; fuit reue
latus eciā cultus ydolorū inter
polatis tyibz apud cūstianos
et restituit̄. sic apparuit sub iuli
ano impatore: finaliter tamen
stāte archa et p̄seuerante fide ca
tholica apud eos fractus est. et
penitus destituit̄ dagon. i. dy
abolus et capite et intētionē et
manibus. i. ydolatrie op̄acione
p̄uatus **Ps̄. xix.** Dominus igre
diēt̄ egiptū: et mouebuntur si
mulachra eius Vel dic q; archa
est ecclesie que reuera tunc tem
poris a philisteis capitur. idest
a secularibus deprimitur et a ti
ranis et p̄cipibus affligitur.
qn̄ ab heli sene et a cecidente q̄
lucernā extinctam videt melius
q̄ accensam regitur idest quādo
a prelato sene negligente cecidit
ēte et ignorāte affectuq; eciā ma
los melius q̄ bonos vidente et
promouente gubernatur et qn̄
a malis suis filijs idest a malis
sacerdotibus et clericis. et alijs
ecclesie subditis conducitur. et
tractatur quia reuera credo q; nul
la est hodie causa quā ecclesia

a tyrānis et secularibꝫ opprimitꝫ.
misi q̄a heli et filij sui .i. plati et
subditi eccl̄astica erga deū delinq̄
re p̄probāt. Et si vis de istis ma
lis filijs et de isto malo pr̄e suo
qui nō corrigebat illos pone il
lud qd̄ sup̄ ē positū ca. ij. Et alle
ga de p̄ssione eccl̄ie et eccl̄astico
rū. ps. Tradidit eos in manus
gentiū: et dñati sūt eis qui ode
rūt illos. Vel dic q̄ dagon id ē
dyabolus sedens in templo ho
norificæ iux̄ archā significat ma
lū eccl̄asticū vel prelatū. qui sc̄z i
templo eccl̄ie ad aliquod altum
bñficiū erigitꝫ. et iux̄ archā. i.
iux̄ pplm̄ et sanctos in eccl̄ia cō
moratꝫ. Tales ergo dicitꝫ ydo
lū dagon qui interpretatꝫ piscis i
utilis. piscis iniquꝫ. piscis mero
ris. Quia vere isti p̄p̄e sūt ydolū
p̄pter fictionē ypocritam. p̄ma
ad cor. viij. Ydolū nichil ē. Sūt
piscis p̄pter carnalitatē remol
tionē. Abacuc p̄mo facies ho
mis sicut pisces maris. et quasi
reptile nō hñs p̄ncipem. Sūt pi
sces inutiles p̄pter oimodā ip
fectionē. Sūt pisces meroris p̄
pter tristitiā et detractionē. Sūt
pisces iniqui. p̄pter iniusticiā et
equitatis suffocationē et p̄pter
rapinā crudelitātē et exactionē.
Ione 2º. p̄parauit deus piscem
grandē vt deglutiret ionā. i. pau
perē. Isti ergo sūt qui inueniūt
hodie ad terrā. i. ad bona terrēa
p̄ auariā cecidisse et caput rōe
intencōis necnō et manus bone

opacōis penitus pdidisse. Iux̄ta
illd̄ iudicibꝫ xiiij. Ecce holofernes
iacet in terra: et caput eius in eo
nō est. Vel dic q̄ archa testas
menti nūq̄ patitꝫ dagon iux̄ se:
qz reuera xp̄c nūq̄ p̄t pati iux̄ta
se in templo vel in statu. gradu l
p̄latura ydolū dagon. i. malū ec
clesiasticū vel p̄latū. Dic de dago
sicut sup̄ immediate. Necessē em̄ ē
q̄ per infortuniū a statu suo ca
dat vel q̄ post p̄ apostasiā a re
ligione recedat vel etiā q̄ p̄ mor
tē corruat et succūbat. Quip̄mo
nos videmus q̄ dato q̄ isti quā
doqz a suis casibꝫ releuantꝫ et p̄
adiutoriū amicorꝫ ad gradū p̄
stinū restituiūt. sapie iij. ymago
em̄ eius ē et opus est illi adiuto
riū. optet tñ q̄ finaliter decidāt
et q̄ p̄ infortunia vel p̄ mortē a
loco isto sublimi destituantꝫ et a
cōsozio arche finaliter deponā
tur: quia breuiter nullū ydolū
idest nullus fictꝫ potest diu iux̄
ta archam idest xp̄m in statu re
ligionis vel eccl̄ie p̄sistē quin
mo necessē est ipsum cito a tali
ficta p̄fectione vel a tali obtenta
prelacione deficere et cadere. et
ip̄ius nequiciam apparere. Sa
piencie primo. Spiritus sanctus
discipline effugiet fictū. Et sene
ca dicit sic. Nichil quod silatū
est et fictū p̄t esse diuturnū. Vñ
ysa. xix. Quis ingredietꝫ egiptū
et corruent simulachra eius. Vñ
de etiā dicit seneca i libro de mo
ribꝫ q̄ bone honestatis nūq̄m

est longa simulatio. Vel dic q
 dagō iuxta archā ē in tēplo qñ
 in corde nrō ē auaricia iuxta sci
 etiā: inanis gloria iuxta bonā
 opacōez: seculais negociacō iux
 ta eligionē: diabolus iuxta aiā:
 peccm iux dscia: Ita ei isiml staē
 nō pñt. quinimo si archa stat.
 .i. si bonum in corde pseuerat. ne
 cesse ē dagō. .i. viciū cadere et cef
 sare fratui sūt igit quidā religio:
 si et clerici q seruire deo et mun
 do volūt et sacra scripturā ad lu
 crū tēporale ouertūt. et bō opa
 ad mundi glāz faciūt et sic diū:
 simode dagō iuxta archā. dya
 bolū iuxta xp̄m: malū iuxta bo
 nū: ydolatriā heresim vel sortiz
 legiū iuxta fidē. delicias iux pei
 tētie crucē scias ciles iux theolo
 gicā. viciū iuxta virtutē ponūt
 et tamen cōstat q ista simul ha
 bitare nō pñt. et dñs d̄q̄ritur
 Is. lvij. diēs. Iuxta me discoo
 peruisti te et suscepisti aduhtē.
 pepegisti cū eis fed? . Et ysa. xx
 viij. dicitur Coangustatum est
 stratum. ita vt alter decidat: et
 pallium breuevtrumq; operire
 nō potest.

Dost dagō de iux archā
 depositū: et capite et ma
 nib; detrūcatū vt s̄ vi
 sū ē philibstei archādñi detiebāt
 et tñ ipsam hēre. cū eēnt ydola
 tre nullaten? digni erāt Percus
 sit eos dñs i posteriora ita q o
 portuit vt pellicias facerēt sibi
 sedes Cruperēt etiā mures iē eos

i maria q̄titate. ita. vt ebullirēt
 ville et agri i medio r̄giois. et q
 aiq; archa ducebat. plus gra
 uissima plaga p̄cutiebat. Ad
 p̄t allegari q gētilēs. .i. indigni
 peccatores non debent sancta
 dei sacramenta vel etiam ecclesia
 stica beneficia detinere. Seu eti
 am contra seculares. q non de
 bent decimas vel ecclesiarū pos
 sessiones et iura tāgere nec ipsa
 apud se possidere. sed potius ip
 sa filijs israhel. idest ecclesiasti
 cis remittere et etiam bonis p̄
 somis et sufficientibus assignae
 Tales igitur detentores arche
 et decimarum et ecclesie iurium
 et etiam beneficiorum ecclesie.
 duplia malo periciuntur sati
 et malo culpe et malo pene. Ma
 lo dico culpe quia circa posteri
 ora putrescūt. quod facit pecca
 tum luxurie. quo inficiuntur et
 per quod gratia et fama priuā
 tur. P salmista Percussit inimic
 os suos in posteriora: et ob p̄
 briū sempiternum dedit illis.
 Malo etiam pene qz mures. .i.
 raptores. tyranni et principes
 seculares. mali etiam prelati vel
 officiales cōtra istos debachāt.
 et apud eos q̄ diu ecclesie iura vel
 beneficia iuste retinent. ebullire
 noscūt. a qb; quasi omnes tali
 ū substantie deuorantur. Beam
 do macha. p̄o. Antioch? ei ebu
 lire fecit de p̄side eos q̄ puguerūt
 cōtra nos Sic ad hām videmus
 de rusticis. qui iniuste decimas

et iura ecclie definēt. quos tandē
officiales a pncipales depaue
rāt atq; grauant **J**udith xiiij. E
gressi mures de cauinis suis au
si sūt ad p̄liū nos vocare. Bene
ergo sequit̄ q; qz paussi sūt i po
steriora. et qz luxuriosi facti sūt
et immūdi. ideo sedes pelliceas
sibi faciunt: qz scz viri carnales
molliter et suauiter sedē et viuē
semp querūt **E**zechielis xxij. Se
disti in lecto pulcherrimo: et mē
sa ornata ē ante te. **U**el dic q;
talīs archa vocat̄ terra sancta q;
suos possessores et detentores i
dignos scz tam iudeos q; xp̄ia
nos qm̄ peccabāt flagellabat et
se ab eoz manib; subtrahēbat.
nūi xij. **T**erra quā vidimus de
uorat habitatores suos. **C**ū
q; q; ciuitates philistinoy a deo
ppter arche detentōne plaga ig
nomiosa circa posteriora fuis
sent sic pausse. et p mures eciam
q; plurimū mfestate. illud reme
diū inuenerunt. q; scz archā dñi
nō vacuā remitterēt sed q; q; q;
anos aureos sibi darēt. qd̄ cū fe
cissent plage huiusmodi cessaue
rūt. Sic vero qm̄ peccatores qn
q; ciuitatū. i. qnq; cupiscencijs
subditi volūt placare archā fede
tis. i. deū: necesse ē q; qnq; anos
et qnq; mures. i. cozpm̄ iensus
in aurū ouertāt. et de cozpalib;
sp̄uales faciāt. et q; p penitēciā
ipsa deo offerāt. **Q**uinq; em̄ sen
sus am̄ diaūt et mures p eo q;
vicioz feces in ipsis reperūt. et

qz mens et cōsciencia ab istoz cō
cupiscencijs sicut a murib; coz
rodūt. ideo ista aurea et sancta
dño offeram? et sic plagā vicio
rū et tormentoy salubriter eua
demus. **H**ic habes q; philisti
paussi et tribulati dicebant. **N**ō
māeat archa dei apud nos: qm̄
dura est man? eius apud nos et
sup nos. **I**sta videt̄ vox quoz
dā peccatoz qui scz archā dei is
rahel. i. bonū p̄latū vel quēlibet
virū sc̄m. p̄dicatōrē vel cozrecto
rē seuerū nolūt apud se manere
qm̄ se videt̄ p ipsū corrigi et iux
ta demerita sustinere p̄rou. xv.
Nō amat pentilēs eū qui se coz
ripit. **I**stud dic cōtra quosdam
nautas et eoz similes. de quib;
audui q; insurgente tēpestate
duos religiosos quos habuerūt
in nauī voluerūt in mare proij
cere dicentes. q; demones solēt
magis bonos q; malos impug
nare. et q; propter illoz reli
giosoꝝ odium credebāt nau
fragium imminere

Hic habemus q; philisti
mi tollentes duas vac
cas que lactabant vitu
los. iunxerūt eas ad plaustrū
nouum supra qd̄ archa domini
posita erat. **V**itulosq; earūdem
domi recluserunt et archā apud
bethsames ducere decreuerunt.
Ibant ergo in directum vacce p
viā que ducit bethsames. et iti
nere vno pgebant nec ad dexte
ram nec ad sinistram declinabāt

nec propter vitulos. qui domi remanserunt a cepto itinere deuiabant sed solum propter eos mugiebant et plaustrum cum archa domini ratione itinere deferiebant. Per bethsames qui interpretatur dies solis intelligo paradisi ubi sol iusticie christe regit. **Psalmus xix.** Cuius soli uerbum. Per istas vacas religiosos et catholicos accipio qui sicut iugo domini sunt suppositi et ad plaustrum religionis et ecclesie corrigis uotorum et statutorum ligati per vitulos istorum parentes assumo. qui sicut in domo. id est in seculo remanserunt. et ab ipsis dum erant lactari et fetari consueuerunt. **Igitur** fit ueritas quod postquam uacae. id est religiosi et clerici ad plaustrum religionis sunt ligati et ad dei seruicium ordinati et ad deferendum archam dei. id est fidem et regulam. nec non ad eundem in bethsames. id est in domum solis iusticie debent ad istam caritatem incedere nec ad dexteram per amorem delectabilium nec ad sinistram per timorem terribilium debent de uia huiusmodi diuertere. sed iter suum per bona opera continuare ut in bethsames. id est in domum solis sicut paradysum possint se feliciter applicare. **Psalmista.** **P**es meus stetit in directo. in ecclesijs tuis benedicam te domine. **E**t dato quod isti in domibus patrum. vitulos quos lactabant. id est parentes vel consanguineos quos nutriebant dimiserunt. nichilominus nunquam propter eos debent a cepto itinere

re statum retrocedere. quinimo sufficit eis compassiois mugitum emittere et de ipsis aliam non curare. **I**stud potissime debet esse uerum de prelatibus qui reuera vitulos id est nepotulos. qui emaserunt in domo paterna non duntaxat per carnalem affectum aliquid in mente gerere nec propter eius amorem a caritatis semita declinare. **Psalmista.** **O**bliuiscere populum tuum: et domum patris tui. **U**el dic quod pharisaei sunt mali superiores. qui reuera ad trahendum plaustra archae domini id est ad regendum ecclesiam dei seu obtinendum ecclesiastica beneficia non alligant nec promouent hodie nisi vacas. id est nisi personas carnales et luxuriosas que sicut vitulos id est filios et concubinarios domi habent propter quorum affectum mugire loqui et curam gerere nunquam cessant. **Psalmista.** **I**mponent super altare tuum vitulos. **D**ituli enim super altare domini ponuntur quando a malis ecclesiasticis spurij in ecclesia generantur et quando ignorantibus persone ad statum ecclesiasticum promouentur. et ideo contra tales vacas trahentes archam domini uidetur loqui scriptura. **Amos quarto.** **A**udite uerbum domini uacae pigres qui estis in monte samarie qui calumpniam facitis egenis et dicitis dominis uestris afferte et bibite. **S**econdo propter quod eleuabunt uos in citharis. et filias uestras in ollis feruentibus per aperturam

eribitis: altera cōtra alterā **Ex**
pone si vis quō isti in olla infer
ni finaliter ponent et quō nūc
alter cōtra alterū debachat.

Hic dicit q̄ cū philistei deduce
rēt et restituerēt archā dñi quā
ceperāt. viri betib samite qui erāt
de filijs israhel metebant triticū
in valle et eleuantes oculos vi
derūt archā dñi: et gauisi sūt cū
vidissent et sacrificia etiā ei obtu
lerūt. Verūtñ qz p̄hibitū erat qz
populus nullatenus archā dñi
videret paissi sunt a dño plaga
magna: et mortui sūt de populo
lxv. viri. de plebe vero. l. milia.
Hoc videt̄ ibi mirabile qz philis
tei cū essent ydolatre nec arche
nec rei dei cultores. videndo ar
chā nō fuerūt mortui: filij v̄o is
rahel visione eius petierūt **C**ui?
cā potuit esse qz videre archā gē
tilibz nō erat p̄hibitū. sed filijs
israhel nisi essent sacerdo tes fuit
specialiter denegatū. vt ptz nūi
quarto **I**llud igit̄ p̄t applica
ri qz ille q̄ facit cōtra p̄hibitiōnē
peccat multo plus q̄ alius da
to qz sit eadē species delicti. **P**ost
test etiam allegari qz gentiles mi
nus peccant in eodē ḡne peccati
q̄ filij israhel. iudei q̄ xp̄iani. la
yci q̄ clerici et religiosi. minusqz
debet hōi displicere delictū extra
nei q̄ pp̄inqui. p̄s **Q**uid si im
mīus meus maledixisset mibi?
sustinuissem utiqz **T**u v̄o homo
vnamimis dux meus et notus
meus. q̄ fil̄ meā dulcē capiebas

alios et **E**tia sicut de facto legit̄
qz a sarraceno percij macharius
quis in inferno graui? punieba
tur. qui respondit qz mali xp̄ia
ni: qz scz illi verā legem habebāt
et ergo cōtra volūtate dñi facien
tes graui? delinquebāt ac p̄ hoc
grauiores penas sustinebāt. vn
de luce xij **S**eruus sciens volun
tate dñi et nō faciens. plagis va
pulabit multis **V**el dic qz ista
archa significat terā sanctā que
reuera magis videt̄ scā diligere
malos gentiles q̄ malos xp̄ia
nos. quod ptz. qz illos nō occi
dit sed nutrit. istos vero statū vt
mali fiūt affligit flagellationibz
et expellit. **G**rauius enim offen
ditur deus quando proprii filij
cōtra prohibitionem et legem in
terra et domo sua peccant q̄ qn
do alieni populi ipsū vituperāt
atqz turbant **U**nde iheremie xi.
Quid est qz dilectus meus i do
mo mea scelera multa facit?
Vel dic qz populus nō debet vi
dere archam nudā. sicut nūi iij.
vbi expomē

Nul missus a patre que
rere azimas pditas venit
ad samuelē qui eū vnxi
it in regem sup israhel **S**aul est
xp̄c que deus pater misit in mū
dū querere azimas. i. saluare ami
mas peccatorz. que samuel pro
pheta in regem vnxit inq̄ntū p̄
phetarū cētus ipsū regem futu
rū p̄dixit **I**heremie xxiiij. **R**eg
nabit rex et sapiens erit. **D**ic

q̄ samuel est predicator que p̄
suus x̄ps̄ misit azinas querere .
.i. aīas peccatrices cōuertere et
saluare. qz p̄ certo q̄n diligēter
ereq̄t̄ .i. iūgi p̄? p̄ gr̄ā i aīo et ad
ēgimē p̄lacōis in mūdo et ad re
gimē padisi in futuro pmoueri
mētur **I**uxta p̄phecā samue
lis aīq̄ saul i regē iunct? ad ēg
nū p̄tīgēt plura legūt̄ ei dīgisse
Primo q̄ iueit̄ duos hoīes m̄g
nas foueas salietes . 2° q̄ ad q̄r
cū thaboz iueit̄ tres viros q̄rū
vnus portabat tres hedos **A**li
us tres panes . alius vmi lage
nā q̄ ecīā duos panes eidē cōtu
lerunt . tercio quia post hoc ob
uium habuit̄ aīeum p̄pbeta
rū . et statim dedit ei domin? cor
aliud . et mutatus est in virū al
terū et insiliente in eo spū dñi
cum eis p̄pbetauit̄ **H**is igitur
factis cōgregatus est populus
in masphat . et quia i israhel q̄s
melior isto non erat quia ecīam
ab humero sursum . toti populo p̄
eminebat . ideo forte super eum
cadente sup populū rex factus
est . et ex p̄cepto domini est ele
ctus . **D**ic moralit̄ q̄ saul q̄
interp̄tat̄ abutēs . i . q̄libz p̄cōz
et dei mīe abuzoz . rex . i . suūp̄i?
discretus rōz si efficiat̄ vel q̄ ad
cēleste regimē pmoueat̄ vel ad
h̄ q̄ ad tp̄alis cure vel p̄latūe ē
gimē eligat̄ . plura necētio r̄qui
rūt̄ **D**z ei aīe oīa de oleo dīne ḡ
tie interi? vnctionē r̄ape . **D**z 2°
duos viros salietes foueas . i .

duplicē caritatē dei sc̄z et primi
q̄ sola foueā inferni trāfilit et e
uadit . obuiā dz inuenie post h̄
iuxta queraū thaboz idest iuxta
memoriam crucis tres viros .
idest tres penitentie p̄tes sc̄z cō
tritionem cōfessionem et satisfi
ctionem similiter r̄pire **C**ontri
cio enim portat vinum quia in
ebriat per cōpunctionem **S**ay
xvi Super hoc plorabo in fletu
iazer vineam sabama : inebria
bo te lacrima mea . **C**onfessio
portat tres hedos per quos se
toris peccati triplex confessio de
notat sc̄z q̄n d̄fitet̄ hō pecm̄ cor
dis pecm̄ oris peccatum opeis
Unde de istis tribus partibus cō
fessionis potest dici illud sc̄do
paralip̄ . decimo capitulo **P**ost
tres dies reuertimini **S**atisfac
cio vero portat tres panes idest
tria opera satisfactoria sc̄licet e
lemosinam orationem et ieiuni
um ecīam corpezis afflictionē .
de quo dicitur luce vndecimo . **A**
micā . accommoda michi tres
panes **I**sti igit̄ viri sc̄z cōtricio .
d̄fessio et satisfactio . quos peni
tens inuenit̄ duos panes solēt
sibi cōcedē in quātum sc̄z deuoti
onem et cōpunctionem sibi so
lent cōferre **P**̄s̄ fuerūt michi la
crime mee panes 2° **E**t sic sequi
tur residuum sc̄licet q̄ iste no
uum cor a deo r̄apiens mutabi
tur in virum alterum . et p̄pbe
taz . i . bonarū p̄sonarū cōsocio
se diūgens spū domini dotabit̄

et pphetare incipiet inquātū de
oculis a futuris p̄dicabit a me
ditabit. et sic p̄ certo iā ceteris
maior effectus. et alij etia in v̄
tutibz p̄minēs ad regnū tēpale
mortale et eternale eligi p̄mere
bit. et ad ipsū debite regendū a
ad t̄palem dignitatē iuste gub'
nandā et ad celestis regni glāz
obtinendā digne et meritorie as
sumet. a de ipso dicit illud ex o
di p̄mo. Surrexit rex nouus sup
egiptū. Vel dic q̄ sūme p̄ficat
bona societas: qz reuera saul ab
utens. i. peccatorz faciliter in vi
rū alterū mutat et de malo i bo
nū ouertit spūq; diuino celitus
inspiratus et ppheta. i. vir spū
alis et contemplatiu? et futurozū
meditatiu? efficiat qm̄ pphetarū
.i. bonaz a sanctaz p̄sonaz soci
etate sectat. p̄s Cū sancto scūs
eris Mutatus ē in virū alterū
Ad gal. ij. Diuo iā nō ego. Ita
q; faali? p̄t homo ad regnū seu
ad regni apicem eligi. Alj vi
dentes saul subito mutatū in p
phetā invidendo et deridendo di
cebāt. Nū et saul inter p̄phas?
Sic vero statim qm̄ aliquis diui
na gracia ibuit vel ad aliquē bo
nū statū deo mediante erigit nū
q̄ desinūt mūdi detractoēs. ymo
iustū deridere conāt. Vel si vis
vide formā electionis. qz elect?
debet esse saul qui interpretat? ex
peditus: qz nō solū se nō debet i
gerere sed expectare qd ab alijs
expectat. Ad hebre. v. Nemo

assumit sibi honore nisi qui vo
cat? a deo q̄. Iste debet esse alijs
in virtutibz maior: et in toto po
pulo nullus debet esse melior. Et
sicut saul se abscondit ita q; a sa
muele fuit requisitus. ita iste de
bet honore fugē et inuitus trahi
et assumi. Unde grego. Sicut in
digni se ingerentes sūt repellen
di. ita et digni qui fugiūt inuiti
ad regimē sūt trabendi. Dic q;
saul prius intelligit? prophe tas
se q̄ ad regimē electus fuisset ad
denotandū q; ad regimē p̄latuē
nō debet eligi n̄ q; prop̄ha idest
vir scientificus et in futuris me
ditandis prudens a circūspect?
poterit inueniri. et tamen hodie
potest dici illud p̄s. Signa n̄
nō vidim? iam nō est prophe
ta q̄.

N Mas p̄ncip? amonitaz
venit ad obfidedū iabes
galaad: populus at a
uitatis voluit ipsi seruire. dū tū
cū ipsis vellet fedus imire. Sed
iste cū illis nullū fed? facere nec
eoz seruiciū recipere voluit nisi o
culos dexteros eis erueret et sic
eos viuē pmitteret ac in seruos
reciperet et hrēt. Isti igit? cōdiōz
huiusmodi formidātes auxiliū
a saul qui nouit in regē elect? fu
erat petierūt. q; tūc actualiter de
agro sequēs boues veniebat q; q;
dōs boues occidit et in frustra
diuisit et p totū israhel s̄b itima
gione q; sic fieret bobz singulo
rū nisi venirent ad prelium per

nūcios frustra misit. **C**ōgregati
igit̄. trecēta et triginta milia vi
roy ad saul et ad samuelem ve
nerūt qui in tres partes pplūm
diuidētes naas et amonitas de
bellauerūt. et populū iabes ga
laad liberauerūt. **U**nde istorū fu
it illud verbū. **C**ras erit vobis sa
lus: cū incaluerit sol. **C**iuitas
iabes q̄ interpretatur dolens seu
siccatas figt̄ mūdū. **N**aas qui in
terpretat̄ serpens figt̄ dyabolū
Saul vero q̄ interpretat̄ expedit̄
figt̄ xp̄s. boues eius fignt̄ mar
tires. et filij israhel fignt̄ oēs fi
deles: oculus dexter aīaz: sinister
carnē denotat. **A**mon qui inter
pretatur populus meroris pecca
tores et dāpnatos figt̄. **C**ū igit̄
ē naas serpens antiquus dyabo
lus princeps amonitarū. i. po
puli meroris oīm peccatorū q̄
sc̄z ē rex sup oēs filios superbie
iob xli. a principio obsederit ia
bes ciuitatem huius mundi q̄ ē
uera dolēs. sicca vel sterilis pōt
dici nō sufficiebat sibi q̄ ei in di
uersis peccatis seruiret quinym
mo habitatorū oīm istius ciui
tatis sc̄z oīm mortaliū oculos de
xtros. idest aīas volebat eruere
et ad dampnationē eternā secū
in inferno portare. **N**ūi xvi. **N**ū
quid oculos nr̄os vis eruē. **I**l
lud enim erat hoerēdū pactum
q̄ i ista ciuitate pepigerat q̄ sc̄z
oēs aīes ipsius oculos dextros
.i. aīas pdē optebat dicēs dya
bolo illud gene. xiiij. **D**a m̄ aīas

cetera tolle tibi. **S**z fuerit saul ex
petitus et expectatus a deo idē
dei fili? bñdictus boues suos. i.
aplōs et m̄tires martirio et oc
cisiōni supposuit. ip̄s q̄ et eorū
p̄dicatioē mediātibz pplūz fidei
ū ad fidē et ad p̄tētā cōuocāt
cū essent trecēta et triginta milia
.i. cū ad fidē trinitatis eēt cōfisi
ip̄sos in tres ptes. i. i tres eccle
sie status sc̄z in p̄latoz. dīnētes
et cōiugatos cōstituit et diuisit.
Sicq̄ factū est q̄ cū isto tripli
ordine militū et fidelū suoz na
as. i. dyabolū supauit. et iugū y
dolatrie sue de iabes. i. de mūdō
abstulit et populū qui in pericu
lo seruitutis et dāpnatiois et p
dicōis oculorū dexteroz. i. aīaz
erat. de istius mambz liberauit
Priō macha. v. **V**enit iudas cū
tribz ordinibz post eos. **S**ic igit̄
fuit eius salus cū sol incaluit.
.i. cū caritas imensa solem iusti
cie xp̄m p̄ redēptione humani
generis inflāmauit. inq̄tū p̄so
naliter p̄ liberatione descendit.
Malach q̄rto. **P**rietur vob sol
iusticie. **V**el dic q̄ ciuitas ia
bes significat ecclesiam militāte
quia pro certo ista est hodie sic
ca quantum ad bonorum spiri
tualium fertilitatem: dolens ve
ro et tristis propter tribulatio
num temporalium immēsitatē.
Tre. p̄o. **Q**uo sedz sola cītas ple
na pplō: sedz i tristitia dñā gen
um. **I**sta enim ciuitas tyrannis
et vicijz seruit et iō merito dolz

et gemit Unde sequitur Ipsa autem
gemens uersa est retro sui Ser
pens igitur antiquus naas princeps
populi merorum .i. peccatorum dy
abolus ista ciuitate hodie obfi
det et cum populo suo .i. cum uiris
ecclesiasticis pactum uult facere dum
tamen eis oculos dextros .i. uerum
iudicium eruat. et quod oculos fini
stros .i. carnalem affectum uel iudi
cium ipsis solum dimittat. Job iiii.
Nunquid oculi carni tibi sunt a
sicut uidet homo tu uidebis. Et
iam reuera iam multi sunt in ciuita
te ecclesie qui istud pactum cum dy
bulo iam uident fecisse: quia scilicet uerum
iudicium rationis et discretio
uident perdidisse et sinistrum oculum
.i. carnis affectionem et malicie
subtilitatem et iniusticie iniquita
tem uident solummodo retinuisse. quod
partim quia non uident nec considerant
spiritualia bona sufficientes pro
iusticia peccati et cetera huiusmodi
que omnia sunt dextera. ymo solum ui
dent considerare et uide bona tem
poralia. carnis pariter. dona et
munera iniquorum pro iusticia sub
uer tenda. que omnia pessima et fi
nistra sunt. Unde de illo pacto cum
dyabolo carne et mundo imito
puit dicere tam mali iudices quam mali
ecclesiastici illud ysa. xxviii. Pe
pessimus fedus cum morte: et cum in
ferno fecimus pactum. Unde zach. xi.
Brachium eius dextrum ariditate sic
cabitur. et oculus eius dexter tene
breces obscurabitur. Et dic generaliter
de omnibus Duo enim oculi dati

sunt homini scilicet duplex consideratio et di
scretio scilicet ad temporalia et ad eterna
Spiritualis igitur et dextrum perdidimus.
temporalis et sinistrum plus quam
debet retinemus.

Cum populus regem supra se
petisset et dominus eis saul
in regem dedisset uoluit il
lis ostendere quod sibi non placebat
quod regem postulassent. et quod ipsis
regem in ira et non in beniuolentia
contulisset. Fecit igitur dominus fieti to
nitrui. uoces. pluuias et tempe
states. et timuit populus rebemen
ter. Illud potest allegari quod re
gime mundi et iurisdictione quam alij
supra alios reges et principes sunt
adepti a principio deo non placuit
ymmo propter peccata hominum
hoc euenire permisit. et potius
tale superioritatis regimen ma
gis ex tyrannide quam ex iusticia uenit.
et magis ex dei ira quam misericordie
reuerentia processit. Osee xiiij. Da
bo tibi regem in furore meo.

Cum populus philistinorum
congregatus esset contra filios
israhel in prelium. non sunt inuen
ti in uniuerso populo domini qui
in die belli haberent gladium pre
ter saul et ionathas. Unde etiam
aliqui timentes fugerunt. Alij
ad hostes transfugerunt et alij
in speluncis se absconderunt. ita
quod cum saul paucissimi remanse
runt. Philistini autem qui do
minabatur filiis israhel cauerant
ne arma sibi facerent. et ideo nul
lum fabrum in terra dimiserant

quinimmo oportebat q̄ filij is-
rahel p̄ ferramētis exacuēdis et
p̄ stimulo .v. omē vel securi .sar-
culo vel ligone q̄n ebetabant ad
p̄bilisteos cōdescēderēt . q̄ p̄pter
in die belli gladios et lāceas nō
habebāt . **P**er p̄bilisteos qui
infideles erant . demones seu he-
retici intelligū . p̄ filios vero is-
rahel catholici . cōtinuū enim p̄-
lium seu controuersia est inter
istos . quia reuera filij israhel . i .
cristiani ita hodie p̄ istos hostes
sp̄uales diuersis tēptacionibus
impugnātur q̄ quidam eis con-
sencētes ad eos trāsfugiunt . **A**
lij p̄ auariciā in caueris terre .
.i . in bonis t̄yalibz se abscondūt
ita q̄ in die belli et tēptacōis
cū cristo rege pauci remaneant
aut subsistunt . **p̄ s̄ .** filij effrem
intēdētes arcū d̄uersi sūt in die
belli . Si etiā cōtra hereticos dis-
putādo bellare oporteat . pauci
inueniūtur cū gladio verbi dei .
ymmo p̄chdolor quasi omnes
muti et inermes existunt . **E**t si q̄
ratur quare hoc . **p̄ p̄** certo i to-
to exercitu fidelium paucissimi
sunt q̄ gladijs aut lāceis idest v̄-
tutibz et opibz boīs seu sanctoz
patrū doctrinis et scientijs sunt
muniti . iō ad stādū in p̄lio t̄bu-
lacōis tēptacōis vel disputacōis
cōtra demones vel hereticos nō
sūt apti . **I**sti ei p̄bilistei . i . dē-
ones vel heretici . siime cauēt ne
fabri q̄ arma fabricāt . i . boī do-
ctores vel predicatores qui doc-

trinis suis alios armāt et arma
v̄tutū et fidei documentorū p̄pi-
nant . iueiant in israhel . i . in ec-
clia . h̄ eos quātū possunt impe-
diūt et retardāt . et q̄ oēs ad fa-
bros suos p̄pos . i . ad hereticos
doctores . d̄inos aut atiolos vel
etiā ad legistas . i . mūdi sapien-
tes recurrēt . et eorū d̄silijs se t̄gē
velit quātū possunt p̄cauat . et q̄
q̄n ferramēta sua . i . intellectū eorū
ē p̄ ignoratiā duplex vel ebetat
ab ip̄s cōsiliū petēt . et fabros
israhel . i . theologos d̄ittē . sciam
q̄ euāgelicā cōtēpnere et sciam
poeticā cōmēdare sūme captāt .
vt sic in bello tēptacōis p̄pter
defectū armorū sp̄ualium defici-
ant et succūbāt . **E**t breuiter p̄p-
ter defectum fabricorū . i . bonoz
predicatorum doctoz vel prela-
torum multi sunt hodie xp̄iani
qui ad fabros p̄bilistimorū . i .
ad hereticos recurrunt . p̄pter
quod scismatici et mali sunt . si-
cut ad h̄am patet de grecis sela-
uis surianis et iacobimis et nu-
biamis et ceteris scismaticis xp̄i-
anis quibz p̄ certo defectus fa-
brorum et bonorum doctorum
fuit causa rearsus ad doctrinā
hereticorum et fabros demonū
p̄bilistimorū et per consequens
ē eis causa dampnacionis et pi-
culorū et iō p̄pter defectū vero-
rū fabricorū dicit **Jeremie xxxij .**
Trāstulit nabugodonozor fa-
bry et iclusorē de ibrlz et addux-
it eos i babiloniā . **E**t ad h̄ facit

quod legitur in hystoria triptita
q̄ sc̄z pagani cū iuliano aposta
ta impetrauerunt q̄ xp̄iani non
audirēt artes liberales seu pbiaz
vt sic dū arma sciencie nō hrēt
nō possent cōtra eos disputādo
se defendere. Arriani etiā ipōs ca
tholicos mitti in exiliū procura
bant vt sic dū fabri deficerēt po
pulū armis carentē liberius de
bellarent. Ad hoc em̄ facit exem
plū de ciuitate atbenay quā q̄
dam rex obsederat et pactū cū ci
uibus volebat facere dū tñ septē
pbos qui erāt in ciuitate in obse
des sibi darēt. Cui pabolice qui
dam pbos respōdit. q̄ lupi gre
gem ouium obsidentes cū pastori
bus pactū et pacē facere pmit
tebant. sed ante oīa canes gre
gis sibi dari petebant. Pastores
vero vidētes q̄ si canes deficerēt
lupi libere oues comedē possent
pactū huiusmodi respuerūt. Ci
ues etiā ciuitatis eadē de causa
dare hosti pbos ne plūs subla
tis rectoribus facilliter deperiret
dare noluerūt. Sic vere dyabo
lus et heretici gregem et ciuita
tem ecclē ipugnātes canes phi
losophos id est doctores pdica
tores et viros sciētificos. bonos
iudices et platos et iudices āte
omnia nitūt tollere vt sic temp
tationibus et erroribus possint fide
les leuius debellare dū nō fit q̄
possit ipsos instruere vel iuuare.
Vnde dan. 2. Rex nabugodono
sor in furorē et iram magnā ve

sus. p̄cepit vt p̄irent om̄es sap
entes babiloms. Vel dic q̄ in
ciuitate anime faber est discreo
quā pbilistei. i. demones ante o
mia tollūt et sic ppli illius ciuita
tis id est motus et affectus sibi pe
nitus seruiūt et obediūt. p̄. xi
Vbi nō est gubernator populus
corruet: salus aut vbi multa cō
silia. Hic ponit q̄ cōtra filios is
rael venerūt tres auei pbilisti
noy sc̄z vnus qui ibat cōtra viā
effraym. alius qui ibat betherō
alius qui ibat ad iter termi. Sic
v̄ dico q̄ pbilistini. i. peccata q̄
cōtra filios isrl. i. fideles pugnāt
ad tres aueos. i. ad tā peccata
capitalia et vicia gn̄aliter redu
cūt. Vnū em̄ eoy est auaricia et
illa tendit ad effraym qui inter
p̄tat frugifer. i. ad mūdi fructus.
Et secundus aueus est supbia
et illa tendit ad betheron quod
interpretatur domus vanitatis
significans mundi diuicias ho
nores atq; glorias. Tercius au
neus est luxuria. et ista tendit
ad iter termini. id est ad carnes
delectaciones et delicias. caro e
nim iter termini dicitur pro eo
q̄ ista ad modum terre que est
in terris et confinijis aliozū diffi
cilius custoditur. Ideo de istis au
neis possumus dicere illud da
nielis septimo q̄ bestia illa id est
dyabolus habebat tres ordies
dentium in ore suo.

Sequitur aliud capitulū

Hic ponitur q̄ ionathas
et armiger suus viden-
tes stationē philistino
rū. sorte sui periculi vel salutis ī
dictis hostiū posuerūt p̄ponē-
tes sc̄z q̄ si hostes dicerēt **A**scē-
dite. q̄ ascendere debāt. et vince-
re. **S**i vero hostes dicerēt exspe-
ctate. tūc nec vincere nec ascen-
dē p̄ponebāt. et illud quasi sig-
num in sorte a deo sibi dari cre-
debāt **S**icut igit̄ dixit factū est
q̄ philistini dixerūt ascendite.
q̄ ascēderūt et manibz a pedibz
ēptādo p̄? ionathas postea ar-
miger cōtra eos prexerūt et ho-
stes fortiter inuasērūt a ī fugā
cōuersos a se mutuis cōdibz occi-
dēs mirabiliter occiderūt. **Q**uōd
vidētēs filij isrl̄ q̄ p̄? ad hostes
fugerant et trāsierāt cōtra eos sur-
reperūt a ionathā a iuuenē adiu-
uerūt. **A**lij etiā q̄ añ fugerāt et se
abscondērāt. audita victoria ēdie-
rūt et manibz et pedibz ēptādo
p̄us ionathas post armiger cō-
tra eos prexerunt a se cū p̄sequē-
tibz fugiētes philistinos adiūx-
erūt **I**sta possunt allegari ex
ēplariter q̄ quādoq; p̄ sortem ī-
quiritur volūtas dei et veritas ca-
sus futuri q̄q; occulta dei p̄ui-
dentia quādo videt q̄ homo sibi
omittit a veritatē alicuius nego-
cij ab eo deuote q̄rit ipsam q̄n̄
sibi oñdit sic hēnt̄ exēpla infimi-
ta de achōz p̄ sortē de p̄hēso **J**o-
sue vij. **D**e saul per sortem mā-
ifestato **P**rimo regū decimo **D**e

mathia per sortem electo **A**ctu-
um primo capitulo. **E**t de alijs
infinitis **N**on deficiat enim ocula
ta dei providentia homini maxi-
me in arto cōstituto a ideo mul-
ti mirantur quare volūtas domi-
ni hodie etiam per sortes non
requiritur. sicut tūc fiebat. quia
forte ita respōderet hodie sicut
tunc **N**on enim abbreviata est
manus domini vt saluāe nō pos-
sit **S**ed ista sunt hodie p̄hibi-
ta ne aliqua supersticiosa misce-
rentur et ne simplices ad ydola-
triam traherentur **H**ic etiam
aduerte q̄ tunc quilibet pote-
rat pro voto constituere sibi sor-
tem: et signū rei fiende et non fi-
ende ad libitū ordināe **V**el il-
lud potest allegari q̄ in factis
bellicis audaces fortuna iuuat
et q̄ melius est inuadere q̄m ex-
spectare. **H**ic enim ascensus
et inuasio signum fuit victoriae
et salutis: expectare signum e-
rat pericōis **V**el dic q̄ diuina
providentia libentius iuuat ho-
minem prouocatum q̄ illum q̄
prouocat. quia sc̄z istū fuit dictū
Ascēde. et ideo prouocatus ascē-
dit et viat. prouocantes vero vi-
cti sunt et fugerunt. **Q**uia reue-
ra ad virum iustum pertinet q̄
ex leuitate bellum nō gerat. nec
lites. nec controuersias ibi fo-
ueat. sed potius q̄ prouocatus
et necessitate compulsus ad ta-
lia procedat. quia vt communi-
ter tūc ad talia ipse preualet et

triumphat. exēplo iepte. qui pro
uocatus contra amon obtinuit vi-
ctoriā dicēs illud iudiciū xi. Igi-
tur ego nō peccō in te: sed tu in
me indicēs michi bella iniusta
iudicet dñs. **Vel dic q̄ ita ē fa-
cile deo iuuare in paucis sicut in
multis. et occulta dei p̄uidencia
operante pauci aliquociēs vin-
cūt multos: debiles fortes: nu-
di armatos.** Exēplū d̄ leo iuda
duce qui cōtra perzen q̄ cū q̄tuor
milibz vit̄ sexcenta milia debel-
lauit s̄m̄ orosū. **Un̄ p̄mo mach̄.
iiij.** Facile ē includi multos. in
manibz paucorū et nō ē dīā in
cōspectu dei celi liberare in mul-
tis an in paucis: qz nō in forti-
tudine exercitus victoria belli s̄
de celo fortitudo est. **Vel dic q̄
nō est tutū in hoste cōfidere: q̄a
dato q̄ victus tibi obediat et se
amicū tuū fingat et ad te trāsfu-
giat. si tū viderit locū suū statim
nocere nit̄ atqz tēptat. vt patz
hic de trāsfugis qui visa suoz vi-
ctoria cōtra philisteū surrexerūt
et filios israhel iuuerūt. Deo di-
cebant p̄ncipes philistimozū de
dauid. p̄mo regū xxix. Reuer-
tat̄ vir in locū suū nō descendat
nobiscū ad p̄liū ne fiat nob̄ ad-
uersarius cū p̄liari cōperimus.**
**Vel allega vltimū qd̄ restat
sc̄z de illis qui p̄mo fugerāt et vi-
detes victoriā se ionathe ad iūr-
erūt contra multos. qui reuera op-
time sciūt se hōi tēpe victorie s̄
nō tpe fuge adiūgere et aduersi**

tatis tpe latere. cū v̄o hostes su-
pati fuerint ac si fortiter aliquid
fecerint solēt ad amicos redire et
victoribz se sociare. ij. regū xiiij.
**Populus qui fugerat. reuersus
est ad cesoz spolia detrahenda.**

**Vel dic allegoicē q̄ ionathas
qui interpretat̄ columba signifi-
cat virū religiosū vel catholicū
xp̄ianū qui p̄ asperam et arduam
viam penitencie et p̄ arduā vir-
tutū viam debet cōtra philisteos
i. cōtra demones et hereticos a-
scendere. et nisi prouocatus nō
debet contra eos disputare. et sic
mediante armigero suo idest fi-
de vel gracia de ipsis poterit triū-
phare.** Saul sequēs philiste-
os fugientes adiurauit populū
ne quis vsqz ad noctem comede-
ret. vt sic in hostes vindicāe va-
leret. dicens **Maledictus vir q̄
comedit panem vsqz ad vesperā**
**Populus igitur remiens ad sal-
tū in quo erat fluens mel super-
faciem agri. non applicuit ma-
nū ad os.** De melle enim come-
dere noluit timens adiuracionē
sed p̄sequendo hostes vltimū
intacto melle transiuit. **De isto
āt melle credo q̄ erat manna sc̄z
imp̄ssio aeris dulcis pinguis et
alba qualis nuper circa auinio-
nem cadebat.** Ista em̄ in regno
georgimico dicitur in tanta quan-
titate super herbas. arbores et
lapides in estate cadere q̄ mul-
tas sarcinas solent cotidie colli-
gere. Qualecumqz igitur fuerit

mel. **J**onathas adiuracōez prīs
ignorās et sūmitatē virge ī mel
intingēs cōedit et illūiatī sūt o
culi eius qua ppter adiuracōnē
patris fecerat cū domin⁹ ad trās
gressiōnē iuramenti respondisse
nollet. forte deprehensus a prē
adiudicatus morti fuit ip̄zq; pa
ter occidē voluit. sed eū popul⁹
liberauit. **P**er mel intelligit⁹ dul
cedo p̄speritatis mūdane qz re
uera illi qui philisteos. i. demo
nes et vicia p̄sequūt⁹ a tali mel
le abstinē iubent⁹ et p̄ abstinēti
am cū rege suo xp̄o hostes mo
rū et fidei p̄sequūtur. quinimo
sepe fit qz si ionathas filius reḡ
q̄ causa victorie fuerat. i. aliquis
f̄ligiosus vel deuot⁹ q̄ alias m̄
ta bona fecerat ad comedendum
de tali melle. et ad gustandū de
mūdi dulcedine reperit⁹ a patre
suo r̄ge xp̄o morti adiudicabit⁹
nisi meritis et precibus populi
exigentibus idest sanctorum p̄
cibus liberetur. **I**lli enim qui mū
di delicias gustant. et maxime
illas quas pater eorum cristus
p̄hibuit carnale⁹ delectaciones
amant q̄ sciz p̄prie designantur
ī melle. quia fauus distillans la
bia meretricis. **P**rouerbiōrū. v.
Nisi sanctorum precibus adiu
uētur et nisi ip̄s alia opera bo
norum suffragentur. mortis pe
tue penam portant. **A**poca. x.
Erat in ore meo t̄q̄ mel dulcē. et
cū cōedisse amaricatus ē venter
meus. **V**el dic qz mel ē sac̄ scri

ptura in qua qñ v̄ga intellectus in
figit⁹ et p̄ studium comedit⁹ oau
li mētis p̄ discrecōez illumināt⁹.
Idem dic de melle deuocōis.
et sp̄ssionis zc. **V**el allega
quō reges inuidabiliter debēt s̄
uare verbū suū et quō in casu iu
sticie nō debent parere cuiūq;
eciā filio delinquenti sic iste qui
propter transgressiōnem filium
volebat occidere. et maxime qz
iurauerat. **S**imile habet in libro
danielis septimo capitulo. **S**i
to rex quia decretum medorum
est atq; persarum. vt omne il
lud quod constituerit rex. non
liceat mutari. **E**xemplo regis iu
sti qui pro filio suo in adulterio
deprehenso sibi vnū oculum
et filio alium fecit erui. ne legem
quam contra adulteros fecerat.
de perdendis duobus oculis cō
tingeret immutari. et ne delictū
impunitum aliquo modo mane
ret. **H**ic habes qz quemam
qz viderat saul virum fortem et
aptum ad preliandum sociabat
eū sibi. **S**ic vere p̄latus sibi de
bet associare consiliatores suos
socios et familiares facere et in
beneficijs et officijs et dignita
tibus constituere et preferre q̄s
ad preliandum contra demōes
vicia atq; hereticos cognouerit
fortes esse et quos in scientijs
et morib⁹ viderit alijs p̄pollē. **J**
di. iij. **D**e vniuers⁹ aut vrbibus
accepit sibi auxiliares viros
fortes ad bellum

Dominus mandauit vt
hic habetur plm ama-
lechitarū destrui. et oīa
ipsoꝝ bona. oues et boues ⁊ sup
pellectilia anathematizai. oīa de
moliri. et nichil p̄sus ad vitā
seruari. nec de bonis eius aliqd
custodiri. **N**ocuērat em̄ plūs a-
malechitarū. filijs isrl̄ ascenden-
tibus de egipto. et ideo dixerat q̄
deleteret amalech d̄ sub celo. vt p̄
exo. xvij. **S**aul ergo recēfito po-
pulo cōtra amalech p̄perauit.
populūq; ei⁹ in ore gladij inter-
fecit ⁊ agag regem ip̄si⁹ viuū cō-
pit. **P**ep̄cat em̄ saul et populus
agag regi amalech et optis gre-
gibus ouiu⁹ et armentis et omībus
que pulchra erāt. nec voluerūt di-
sp̄dere ea sed quicqd̄ vile et re-
probū fuit demoliti sūt. **R**e-
prehēsi igit̄ sūt saul et plūs q̄ ista
nō cōsumpserāt. sed reseruauerāt
auariciam suā palliare volentes
dixerūt q̄ ista meliora ad sacrifi-
candū dño custodierāt. **Q**uo do-
minus indignatus saul ad p̄de-
dū regnū cōdempnauit et obedi-
enciā esse meliorē victimis dixit.
Melior est obediencia q̄ victima
⁊ auscultāe magis q̄ offerre adi-
p̄ arētū. **S**aul rex significat mū-
di p̄ncipes et p̄latos: plūs v̄o
suis significat inferiores iudices
et baluos: q̄a reuera dñs vult
q̄ plūs amalech q̄ interpretat̄ lā-
bēs sanguē. i. pl̄s peccōꝝ sang-
nē. i. delicias car̄les labentiū l̄ cē
i sanguine crudelitati⁹ se delectādū

q̄ filijs israhel. i. hoībus in deserto
hui⁹ vite quo de egipto tendūt
in iherosolim. et de mūdo ad patrē
nō cessant officere l̄ nocere vel a-
lias i virtutū itinē impedire destrua-
l̄. et ordiavit q̄ saul ⁊ pl̄s su⁹
id est p̄ncipes p̄lati iudices et of-
ficiales illos malos extirpent ⁊
q̄ mediante iusticia ipsos d̄ me-
dio iustoz tollant. et q̄ eos pu-
niāt. corrigant et castigent. q̄ q̄
de bonis ipsoꝝ nichil penitus cō-
cupiscāt. et q̄ iusticiā faciendo
ad bona punitoz p̄ auariciā nō
respiciant aut attendāt. **M**at̄.
xiiij. **E**xibūt angeli et sepabunt
malos de medio iustoz. et mit-
tēt eos in caminū ignis ardētis.
Sed reuera iste saul et populus
suis quibus facta est ista cōmissio
id est superiores ⁊ iudices inter
istos malos puniendos distin-
ctionem faciūt: quia sc̄ pingui-
oribus et diuoribus parāt: q̄c̄
quid vero vile et reprobū est
et pauperes et viles p̄sonas de-
moliūtur consumūt et puniūt:
Propter quod p̄culdubio reg-
nū sp̄uale et eternale amittunt.
Quia breuiter illud est verū. q̄
nostri superiores ⁊ iudices pau-
peres impotentes qui se defen-
dere nequeūt deprecando de mo-
liunt: pingues vero et diuites
sustinent et eis etiam delinquen-
tibus p̄uincunt. **U**nde innocēcius.
Pauperū causas cum mora ne-
gligitis: diuitū cū instancia pro-
mouetis et illis rigore ostēditis

In istis ex māsuetudine dispēsa
tis. 2c. Vide si vis in manipulo
curatorū ca. de ambicōe. Nec va
let excusatio istorū q̄ sequit̄. qz
scz isti nō debent vt sacrificēt dño
sibi spolia amalech reseruare et
vt dēt elēofinas. paup̄y diuici
as agregare. qz reuera deus nō
approbat ista. Nō em̄ sūt facien
da mala vt euemāt bona: nec
sub colore iusticie vult deus lax
are habenas auaricie. nec vult
qz quis inobediēs sibi fiat vt ac
q̄ritis diuicijs se velle elēofinas
facere dicat. **Q**ui? tamen cōtrari
um quasi oēs faciūt qui p̄ bona
causa se aggregare diuicias di
cūt. vt patet in religiosis qui scz
velle edificare monasteria se di
cūt. in vsurarijs et cupidis qui se
velle elemofinas dare asserunt.
et p̄tendunt cū tamē dicatur ec.
cā. xxxiiij. **Q**ui offert sacrificiū
de sba pauperis quasi q̄ imolat
filiū in cōsp̄u pr̄is. Si vis al
lega de seueritate. i. de seua verita
te dei q̄ q̄n̄z punit peccā patrum
in filios vsqz in terciā et q̄rtam
generacōez. **T**rāserāt em̄ pluꝛ q̄
q̄tuor generacōes ex q̄ pr̄ ama
lechitarū noquerāt filijs israhel
in deserto quorū tamē neq̄ciam
isti eorum filij nūc planxerunt.
iuxta illud tencōzū q̄rto. **P**r̄es
nr̄i peccauerūt et nō sūt. et iūq̄ta
teꝛ eoz portauim? **D**ext̄n̄ suppo
nēdū ē qz ista sūt vera qz isti filij
fuerūt imitatores neq̄cie patrū
vtz de isto agag cui dixit samuꝛ

el. Sic gladiꝛ tuꝛ in r̄ absqz fili
is fecit ita fiat sine liberis m̄ tua
Hic habes qz dauid fuit
minor fr̄m de q̄ nō spera
uit p̄ qd̄ ptz qz fr̄es su
os oēs saūeli obtulit. q̄ in pa
scuis erat. vbi oues pascebat. q̄
insuper p̄cutere at̄hara et p̄pul
sare demonem nouerat. et q̄ for
tis roboꝛ. vir bellicosus prudēs
in verbis et pulcher visu deco
rusqz facie erat. in regē fuit ele
ctus et vnctus et ad regnū isra
hel p̄ dominū ordinatus ad re
gis saulis seruiciū assumptus
et eidem postea substitutus. **S**au
li enim at̄haristam petenti fuit
dictum de dauid. **V**idi betbleei
tem virum fortem bellicosum.
prudentem verbis et pulchrum
visu et scientem psallere. et doꝛ
nus est cum eo. quapropter cū
accēsiēs rex aduocauit et armi
gerū fecit. **S**ic vero dico qz il
li qui sunt ceteris minores p̄ hu
militatem et qui a patre. idest a
parentibus carnalibus non p̄po
nuntur per carnis affectuosam
sedulitatem: sed qui gregem
pauperum student pascere per
pietate et per elemofine largita
tem qui sciunt at̄haram scriptu
re pulsare per predicacionē: q̄
sciunt demoēs idest peccata seu
vicia de cordibus hominum ex
pellere. per conuersionem ad pe
nitentiam: qui sunt fortes ad e
sistendum: qui sunt bellicosi ad
bereticos et impios necnō cōtra

demonēs et vicia ppugnandū
qui sūt prudentes verbis ad di-
crete loquendū cū quibz scz est
dñs p grāciam ad eos adiuuan-
dū et qui sūt pulchri visu ad ho-
neſte ōuerſandū Tales dico di-
gni sunt ad ōeruiū regis cūſti
aſſumi: illius ſubſtituti ⁊ vicarij
i ecclē dignitatibz ⁊ bñficijs fieri
et i reges et p̄latos eligi et in-
vigi Unde dañ. p̄mo mandatu fuit
it eunuchz p regem nabugodo-
noſoz q̄ introduceret de filijs is-
rahel pueros de ſemine regio. de
coros ſacie eruditos ſap̄ia cau-
tos ſciencia doctos diſciplina. q̄
ſtarēt in palacō Vel ſi vis alle-
ga q̄ ille qui eſt minor et cōtem-
ptibilior et de quo minus ſpera-
tur. q̄nq; in regem vel p̄latū eli-
gitur: et illi qui digniores et me-
liores eſſe credūt et qui a patre
ſuo mūdo tamq̄ p̄mogeniti p̄fe-
rūt in electionibz repudiant et
a deo poſtponūt. Eccl. xi. **M**ul-
ti tūam ſederūt in throno. et iſu
ſpicabilis portauit dyodema.
Multi potentes oppreſſi ſūt va-
lide q̄ Spiritus dñi reſeſſit a
ſaul et exagitabat eū ſpūs neq̄
qua p̄pter dauid q̄ ſciebat pſal-
lere queſierūt. quo p̄cūiente ci-
tharā reſollabatur ſaul et me-
lius habebat. et ſpūs malign⁹
abeo fugiebat **D**auid eſt pre-
dicator. cithara eſt ſacra ſcriptu-
ra. p̄s **E**xurge pſalteriū et citha-
ra **Q**uia reuera ſi ſaul qui inter-
pretat⁹ abutens. i. ſi aliquis pp

ter abuſū rerū tpaliū efficiatur
furibūdus vel p̄pter malā cōcu-
piſcenciam. vel exagitet⁹ ſpūs ne-
q̄ p ſupbiam vel invidiā vel p a-
liquā malā cōplacenciā. ſpūs q̄
dñi. i. ſpūs ſcūs vel dei grācia ab
eo recedat p̄pter iniquitatem ⁊
maliciā ſepe fit q̄ dū dauid id ē
predicator citharam ſcripturē tā-
git et dicat et ſonū bone iſtructio-
nis emittit: ipſum ſaulem id eſt
peccatorem ōuertit. **I**ta q̄ ſpūs
malus id eſt mala voluntas ab
eo recedit. ⁊ morbus ſui peccati
alleuiatur et ſiſtit **E**t idem dic
de ſono oracōis. cuius melodia
ſi a dauid id eſt a viro iuſto fiat
dyabolus ſuſtinere nō poſteſt di-
cens illud gen. i. ij. Vocem tuam
domine audiui in paradiso. i. ora-
cionē tuam quā faci⁹ ad dñm tu-
um **V**el dic q̄ cithare ſonus ſi-
gnificat memoriā paſſionis xp̄i
q̄ vt ſupra **D**yabolus em̄ valde
odit talem ſonū: ideo viro ſan-
cto ſolet dici illud amos quinto
Aufer a me tumultū carminum
tuoz: cantica lire tue nō audiā.
Vel dic q̄ dauid ē xp̄c qui ſc̄
mediante cithara crucis ſpiritu
malignū ſc̄ luciferū fugauit: et
ſaulem id eſt adam quē propter
abuſū pomi vetiti obſederat libe-
rauit **V**el dic q̄ cithara eſt ca-
ro noſtra quā dū p penitenciaz
tangimus ſp̄m malignū. i. pec-
catū ſeu etiam malam voluntatē
a ſaule abvtente. i. anima pecca-
trice fugamus **J**ob iij. Verſa eſt

in luctū atbā mea **Vel** dic q̄ a
 thā ē plecty ligue. quā p̄ c̄to si
 p̄ cōfessionē sonuerim? .stati ab
 utēs aīa sana erit. **Et** iō bene di
 cit̄ ysa. xliij. **Sume** atbarā. cr̄
 cui cītate mētrix obliuioni tradi
 ta: bene cane: frequēta cātiā
Vel dic q̄ saul insaniēs figt ali
 quē dītē seu principē iracūndum.
Quē p̄ c̄to si furētē et puocātū
 viderim? nccē ē q̄ ipsū cū atba
 ra .i. cū dulcis loquōis melodi
 a leuiam? et spūm malignū ira
 cūdie ab ip̄o fugē faciam? Pro
 u. xxv. **Patiētia** leuiet̄ p̄nceps
Illud em̄ generaliter dic qz p̄ c̄
 to quādo hō ē plenus maligno
 spū et volūtate . et quādo isanit
 vel p̄ cōcupiscētā spūalē vel per
 iracūdiā actualiter meliū vt cō
 muniter alleuiatur sanat̄ et cor
 rigitur quādo p̄latus vel p̄dica
 tor seu q̄aūqz castigacō cū melo
 dia .i. cū v̄borū dulcedie cū dul
 cūqz inductione circa eum modu
 lat̄ **Pro. xv.** **Responso** mollis
 frangit irā: sermo durus excitat
 furorem. **Qz** sic dicitur eccāstici
 sexto. **Verbū** dulcē multiplicat
 aīcos. et mitigat inimicos. **Ista**
 autē potissime pertinent ad da
 uid respectu saulis idest ad sub
 ditū respectu dñi prelati seu re
 gis **Vel** ad filiū respectu patris
 qz sc̄qz irā taliū debet mulcere . et
 cū huilitate et paciā p̄tāfire.
Vel dic q̄ saul rex israhel deum
 vidētū ē deus q̄ p̄ c̄to si c̄tra nos
 pp̄t̄ peccā insaniat atbara mā. i.

crucis mēoria orōqz vel cōfessio
 ip̄z placat vt supra **Hic** iuveni
 notatū q̄ licet azim? sonū atbaē
 libenter audiat si tamen ip̄azim
 via inueniat cū pedibz frāgit et
 calcat **Sic** multi sunt qui v̄bū
 dei libenter audiūt. ipsū tamen
 trāsgrediēdo frāgūt et vilipēdē
 do calcant et p̄mūt. **Vide** infra
 ca. xvij. quō saul suū atbaristā
 voluit cōfodere. zc̄ **In** hoc ca.
 pomit̄ q̄ quādo dauid ad serui
 cium saulis regis israhel se tran
 stulit sibi vnū azimū plenū pai
 bus presentauit **Sic** vere reli
 giosus qui seruiū regis xp̄i .i.
 statum religionis digne cupit i
 trare. debet sibi illum azimū .i.
 corpus suum proprium labori
 bz penitentie deditū cum pani
 bz .i. cū bonis opibz vel cū elēo
 finarū subuentione seu lacrimo
 sis singultibus presentare. **Di**
 cēns illud. **Ps.** fr̄ueēt michi lac
 me mee panes die ac nocte

Dhilistini contra filios is
 rahel congregati goliā
 gettheum p̄ncipalio
 rem et fortiozem in suo exercitū
 habueēt. qui sc̄qz in altitudine sex
 cubitos cū palma hēbat. et ar
 mis ereis armatus erat. **Cū** igi
 t̄ iste pplūz dei molestaēt accidit
 q̄ isai filium suum dauid ad vi
 sitandum fratres suos qui erāt i
 exercitū mitteret vt sc̄lly illis e
 p̄bi polēte eph̄i dico .i. tres mo
 dios deāqz panes et deām for
 mulas casei deportaret. **Dauid**

igitur videns gigantes continue po-
pulo dei maledicere. accensus ze-
lo baculum suum sumpsit et quatuor li-
pidissimos lapides de flumine eli-
gens in petra sua reposuit et tres
ipsorum contra goliath iaciens ipsum
in fronte percussit et tercio ictu per-
stravit. propriumque gladium eius ex-
trahens caput eius abscidit.

Allegorie ista exponunt de christo
et dyabolo. sic enim est quod a princi-
pio philistinum. id est demones pug-
naverunt contra filios israel id est
contra homines. habentes goliath qui
interpretatur robustus id est lucife-
rum ductorem. qui scilicet ita robustus
erat et fortis quod sicut dicitur Job
xxi. Non est potestas super terram
que comparet ei. Factus est enim ut
nullum timeret. Iste enim est qui po-
pulum domini. id est sanctos patres et to-
tum humanum genus gravavit et ei-
dem continuo insultavit. quia prope-
ter accidit quod david manu fortis
id est christus fuit in locum certaminis
id est in mundum a deo patre suo desti-
natus et missus ut fratres suos. id est
fideles tam presentes quam futuros per-
sonaliter visitaret et tres modi
os polente. id est fidem sancte trini-
tatis necnon decem panes et decem
formulas casei id est precepta le-
gis que scilicet panes vite et mortis
formule present dicitur. eis deinde concederet
atque daret. **Luce xix.** Homo qui
dam abiit in regionem longin-
quam accipe sibi regnum. et sequetur
et servis suis tradidit decem mnas
Iste igitur zelo salutis populi sui

et animarum contra goliath dyabo-
lum baculum crucis accepit et quatuor
lapides. id est quatuor perniciosa vulnera
in torrente passionis recepit. qui
tunc virtute goliath iste percussus est
et prostratus et populus fidelium libe-
ratus. **Luce primo.** In quibus visi-
tauit nos omnes ex alto. ut de ma-
nu inimicorum nostrorum liberati ser-
uiamus illi. Tandem vero iste dy-
abolus gladio proprio occidit in
quantum mundi perbi et heretici qui-
bus dyabolus animas occidit christi
in spiratione verbi sunt. Ita quod in
caput primi magistri sui dyaboli
seipsum retorserunt in quantum contra
eum predicauerunt et eius malicias de-
tulerunt. et eum capite id est inten-
tione sua fraudauerunt. qualis scilicet
gladius fuit dyomisi et augustinus.
Gladius eorum intret in corda
ipsorum. Et si vis dic de armis
eius goliath id est de malis clericis
et religiosi qui sunt arma dyabo-
li. Dic quod omnia erant creata. quod es habet
sonum bone locutionis sed non ha-
bet sensum deuotionis vel compassionis.
Vel etiam mali qui sunt dy-
aboli arma eorum present dicitur. quod sunt
detractores et clamorosi et brigosi.
Job xl. Ossa behemoth sicut
fistule eris. Hic habes quod da-
uid ante victoriam goliath. dixit
se viciisse leonem et versum. et gigan-
tem sicut dicitur hic ipse david
vicit. Sic vere vir iustus debet vi-
cere spiritualiter tria scilicet goliath mag-
num rusticum. et mundum. id est versum qui
diligit dulcia. id est carnem. leonem id est

supbū dyabolū. Istud potissime
dicitur esse in religioso quod mundū vicit
per votum obediētie et humilitatis

Vel gigas cum magno ventre est
insatiabilis auaricia. versus lam-
bēs est luxuria. leo erecto collo
incedens est supbia. etiam ut sup̄

Vel dicitur quod dauid. i. platus quoniam
videt quod leo et versus vel dyabo-
lus veniunt ad gregem fidelium sub-
ditorum deuorandum statim debet oc-
currere predicando. **I**dem de philisti-
no dicitur. quod scilicet platus ista tria scilicet
leonem. i. dyabolum. versus lambe-
tem idest hereticos. goliam ar-
matum. i. tyrannos debet vincere.
ipsumque se opponere. ne gregem
vel populum domini possint per
vicia deuorare. **Vel** isti signifi-
cant tyrannos dicitur. sicut supra.

Cum dauid contra goliam gigante
singulare certamen intrare vellet
saul armis suis scilicet galea lorica
et alijs vestimentis suis ipsum in-
duit. sed quod non habebat consuetu-
dinem portandi arma ista sta-
tim deposuit. et baculum et peram
necnon quinque lapides de torrens-
te accepit. quorum tribus proiecit
in tercio ictu goliam in fron-
te percussum prostravit. **S**ic ve-
re si contra goliā. i. dyabolum qui
continue per temptationem nobis
insultat prevalere volumus. necesse est
quod arma et vestes saulis. i. bona
temporalia huius mundi que scilicet saul
.i. abutens dicitur. metaliter di-
mittamus quodque baculum. i. crucis
memoriam assumamus. et quicunque lapi-

des torrens. i. quicunque vulnera de
sue passionis torrens in peram conscie-
ntie proponat. **Q**uia tueri si ipsum cum is-
tis idest cum passionibus christi memori-
am in fronte hoc est dictum in principio
quando scilicet temptatio incipit ut pote
quoniam temptatio adhuc est in cogitatione
pauimus. contra ipsum facilliter pre-
ualetur. quia pro certo quando
homo in principio temptationis casti-
passionem crucisque ipsius et vul-
nera adducit ad memoriam facili-
ter de hoste reportat triumphum
et victoriam. **I**deo bene dicitur ad
hebr. xij. Deponentes omnem pro-
dum et circumstantes nos peccatum
per patientiam curramus ad pro-
fitum nobis certamen aspicientes
in auctorem fidei et consummatorem
iesu. qui proposito sibi gaudio
sustinuit crucem. **Vel** dicitur quod tres
lapides quibus dyabolus seu eius tem-
ptatio perstruitur tres partes peni-
tentie signant. scilicet contritionem que dyabo-
lum et peccatum in capite percussit. confessio-
nem que ipsum in eodem veniens loco ictum
alium sibi addit satisfactionem que tem-
ptatio succedens ipsum ex toto perstruit
dum tamen in fronte. i. in prin-
cipio iuuentutis vel temptationis ista
remant dicitur ut supra. **I**psa etiam
dyabolus cum gladio proprio
occiditur quando peccatum vel
temptatio qua ipse credit hominem
occidere facit hominem magis
humilem in quantum ipse se videt succu-
bentem et fragilem et sic proprium tes-
tum suum in caput ipsius retorquet
per Gladium eorum intret corda eorum

Vel dic q̄ isti tres lapides sūt
fides spes et caritas: qz scz fides
pauit fortit. spes fortit. caritas
fortissime. Vel dic quō puidē
cia dei fact̄ ita bene vincere ier-
mem sicut armatū. Vel dic cōtra
illos q̄ exasiant se de armis por-
tandis. id est de actibz virtuosis
faciendis ppter in cōsuetudinez
sicut dauid. Nō possum inquit
sic incedere. qz nec vsū habeo
Vel dic q̄ religiosus qui vult p̄
ualere cōtra carnē et dyabolū. ar-
ma carnalia debet dimittere et spi-
ritualia accipere scz crucis memo-
riā ac dicit illud ij ad cor. r. In
carne ambulantes non s̄m car-
nē militemus. Arma em̄ milicie
nrē non sūt carnalia. Vel dic q̄
ad hoc moraliter q̄ dauid maū
fortis et vultu desiderabilis ē p̄-
latus qui debet esse fortis bene
operando. et vultu desiderabilis
amicabiliter viuendo et hone-
ste ouersando. Iste igit̄ ad plū
cōtra philistij. i. cōtra demonis
vicia et hereticos debet currere.
frēs suos subditos. i. socios d̄z
visitare. victualia spūalia et tpa-
lia eis dē portare. arma saulis. i.
seculi pompā d̄z dimitte. baculū
pastorale d̄z accipe et de torrete
sacrescripturē d̄z q̄nq; lapides. i.
cōtinenciā q̄nq; sensuū vel etiam
diuine legis doctrinā elige. et sic
poterit cōtra goliā. i. cōtra dyabo-
lū vel cōtra carnē hereticos vel ty-
rānos viriliter triūphare. Hic
dicit̄ q̄ dauid posuit arma go-

lie quē occiderat ī tabnaulo suo
In quo notat̄ q̄ q̄n quis de car-
ne vel dyabolo p̄ualuit arma ei-
us. i. pccā a q̄bz ipugnatus ex-
titerat in tabernaculo cordis sui
debet reponere vt scz pccā stude-
at p̄petue memorie cōmendare et
recidiuū cōtinue formidare. l. ad
eptā victoriā ad gloriā dei ordi-
nare. Eccā. v. De p̄piciatu pecca-
torū noli esse sine metu.

Qum vidisset ionathas q̄
dauid victoriā habue-
rat cōtra hostes. cōgluti-
nata est aīa eius cū aīa dauid.
expoliavitq; se tunica sua et vesti-
mēta sua vsq; ad gladiū arcū et
balthēū et dedit sibi. Sic vere
bonus religiosus debet p̄ p̄fectā
caritatē dauid. i. x̄po cōglutinati
et ideo vestimentis bonorū tēpa-
liū se d̄z p̄ cōtemptū et abdicacō-
nē spoliare: gladiū oīs crudeli-
tatis dimitte: arcū potencie et iu-
risdictionis secularis cōtempne
balthēū glorie et magnificencie
tpalis totaliter abdicare: et oīa
x̄po dare. i. amore ip̄si de ip̄sis
nō curare: et sic ionathas. i. cō-
lūba simplex et humilis dauid
qui fecit victoriā in israhel id est
x̄po poterit in statu religionis l-
eccē dignificē adherere. maxie
q̄n considerat q̄ iste est qui goliā
.i. dyabolū voluit vincere et po-
pulū liberare. dicens cum petro
math. xix. Ecce nos reliquimus
omnia et secuti sumus te ac.
Hic dicitur q̄ cū saul arreptus

a dyabolo isamirz. dauid at̄hāz
pauiebat. vt eū de dēonio libe-
raret. **Qui** lācēā arripēs voluit
dauid ad parietē trāssigere. sed
dauid sciuit prudēter lācēā decli-
nare: **Audierat** em̄ saul q̄ muli-
eres sibi dauid p̄tulerāt q̄n rede-
ūt de p̄lio acclamauerūt. Saul
pauit mille et dauid decem mi-
lia. **Die** autē illa nō rectis o-
culis ipsū aspiciēbat. s̄ ipsū oīno
occidere p̄ponebat. dato q̄ ipse
dauid hostes ipsius cōtinue vi-
cebat. **Illud** allega q̄ inuidia
proprio benefactori nō parit
et maxime quando in laude sibi
preferit et quādo virtus eius pul-
lulat atq; crescit. **Non** potest ei
inuidus talem hominem respi-
cere. dato q̄ ab ipso plurima be-
neficia redpiat. quinymmo da-
to q̄ in presentia at̄haram mes-
lodiosē tāgat idē dato q̄ dulcē
tangat. hoc est loquatur et r̄spō-
deat et ad votum sibi seruire stu-
deat. lancea tamē ipsū perforāe
idest tribulacionib; et iurijs fa-
tigare nititur et temptat. **Unde**
seneca **Si** nullos inimicos facit
iniuria: multos tamen facit iui-
dia. **Vel** dic q̄ saul insaniens
est peccator. qui scilicet at̄haris-
tā qui eum a diabolo liberare ni-
titur. idest predicatorem qui at̄-
tharā verbi dī sibi tāgit. et p̄ ip-
so sanando et a potestate dya-
boli. idest viciorū saluando eidē
predicat. et affat. quādoq; trāss-
figere. diffamare atq; iniuriari

et sibi etiā inuidē conatur pro-
xv **Non** amat pestilens eū qui
se corripit. **Vel** dic q̄ saul ē di-
abolus qui at̄haristas. idest p̄-
dicatores sūme nitit̄ ad parietē
idest ad carnem p̄ luxuriā cū lā-
cēa tēptacōis trāssigere. ne of-
ficiū predicandi et spiritualit̄
at̄harizādi valeat impedire. q̄
propter iste debet a tali lancea
quātū poterit precauere. et ideo
tam dyabolus q̄m homo durus
et obstinatus videntur dicere il-
lud amos quito. **Aufer** a me tu
multū canticorum tuorum: car-
mina lire tue non audiam. **Vel**
dic q̄ dauid qui erat pulcherrimus
et rufus significat bistrio-
nes quorum sc; cantus rex isra-
bel idest prelatus vel religiosus
nō dz diligē. s̄ eos et oēs manē
leticiā abdicare. **Vel** dic q̄ iste
figt̄ adulatores. q̄ i aurib; hoīz
at̄harizāt. et sp̄ v̄ba melodiosa
et placencia eis cātāt. **Istos** ig;
dz r̄x israhel. i. bonus p̄nceps vel
prelatus lācēa rēphēsiōis p̄uitē
et a se peit̄. **S̄** mouē dīcēs illud
amos. v. **Aufer** a me rē Saul
maligno spū exagitatus p̄phe-
tauit in medio dom̄ sue. **Istud**
exponūt quidā sic q̄ aliq̄ sūt p̄-
dicatores q̄ p̄phetāt. i. p̄dicāt
amore terrenorū i medio dom̄
sue. i. p̄p̄t̄ modū priuatū nō si-
c̄ iustus de q̄ d̄ ecci. xv. q̄ in me-
dio eccl̄ie aperuit os suū. **Isti** i. a
spū maligno exagitāt. q̄ sc; de
spūali negotio lucrū terrenū

adipisci conāt. Ad phil. ij Omnes que sua sūt querūt : nō que ibi xpi ac

D Auid maritus michol filie regis de lecto in quo credebatur esse aufugit ut ita saul declinaret. Uxor vero eius statuā in lecto dauid loco ipsius posuit. pellemq; caprarū posuit sup caput ipsius. et ipsam operuit vestimentis. Cū igit rex mā dant p dauid venientes apparitores eius crediderūt inueniē dauid in lecto. et loco eius statuam cū vestibus et pellibus inuenerūt

Per istā regis filiā intelligitur ecclia que est filia regis xpi : per dauid vero bonus eccliastricus et platus. Per lectū dauid spūalem platurā et beneficiū intelligo in quibus dauid idest bonus platus quiescit. Ita est igitur veritas q; recedente et fugiente dauid. i. bono plato de hō mūdo ad prēm. et lectū suū. i. prelaturā vel beneficiū vacuū dimittēte. sepe fit. q; vxor eius. i. ecclesia ponit statuā. i. p̄fert aliquā statuale psonā in loco et lecto. i. in statu. gradu et officio ipsi q; recessit. Qui scilicet ad modū statue nec motū bone opacōis nec sensū discretiōis h̄. sed potius qui circa caput mentis pellibus carnalis affectiōis tegatur et vestibus tpalibus possessiōis p auariciam involuatur. Et ideo breuiter hodie fit q; ille qui in lecto ecclie dauid. i. illi qui bonū et prudētē p̄

latū inuenire se credūt ibi p certo statuā cū pellibus caprimis et vestibus. i. psonā ignorātē. plenā carnali affectiōe et solū involutā aliquali honeste ouersacōnis veste. vel aliquali possessiōe inueniūt: q; hodie plati circueūt i melotis qui sūt pelles vilissime significantes diuicias. et in pellibus caprimis que sūt pelles fetidissime. significantes carnis delicias et delectacōes. Ad hebrexi. Vel dic h̄m aliquos moraliter q; dauid idest vir iustus debet a lecto cōsciencie et ymagia cōmis sue recedere in quātū scz se nō debet iustū reputare. Uxor ei sua prudentia debet in lecto cordis ponere statuam cū pellibus caprimis. qd fit. qn̄ facit hominem se peccatorem ignorantem casurū et fetidū existimare et sic qn̄ lictores idest demones veniūt ut dauid idest virū iustum d̄ presumptione temptent. mirantur. quādo loco dauid statuam inueniūt et quādo loco peccatorū virtutis timorē et peccatorū consideracionem attendūt. et sic illusi sine dampno recedūt. Videns dauid cōsumatam maliciā saulis contra se fugit ad samuelem. Ad quem cū intrasset saul nūcios ut dauid raperēt et adducerēt misit. Illi venientes in bethoth. dauid cum samuele et etiam pphetarum amicum cum eis inuenerunt. Sicq; factū est q; qn̄ ipsi lictores qui ad rapiendum

dauid fuerat missi irridente in se
spū ad pphetādū cū alijs sunt
dūsi. q̄b̄ morā trabētib̄ saul ali
os lictores misit. q̄ et ipsi pphē
tare cōpēt. qd̄ etiā terciū filiē se
cērūt. Ita q̄ nulli ad suū dñm
redierūt. h̄ cū samuele et dauid
pphetādo t̄māsēt. Ad vlti mū
vero et ipse saul psonaliter vēit
et statī facto supra se spū dñi ve
stīntis suis se exspoliavit. et nu
dus tota die et nocte cū alijs p
phetauit. Illud potest allega
ti quomō valde pfiat̄ societas
bonorū religiosorū et illos vide
re et frequētare et verba eorum
attēdē et audire: quia reuera se
pe accidit q̄ etiā ipse saul et lic
tores idest ipsi mali mūdi prin
cipes et tirāni in ipso actu male
volūtatis sue quādo bonos r̄ligi
osos et scōs prospiciūt et vitam
et mores eorum attendunt. et e
orum pphēcias et laudes et do
ctrinas et predicaciones audi
unt. statī spū dei t̄gūt et in ali
os viros se cōuertūt. Ita q̄ sepe
fit q̄ ipsi cū pphetis pphetaē
idest cū eis r̄ligiose viuere volūt
et depositis vestimētis bonorum
temporalium et etiā habitus se
cularis xp̄o nudi et pauperes.
laudes reddūt. Sicut de quodā
rege frantorū legitur q̄ cū ro
mā ad pegrinādum iussit p mō
tē cassinū trāsiuit et visa ouersa
cioē sanctorū monachorū.
spiritus domini in eum insiluit.
et deposito r̄gio cultu sumptoq̄

monachico habitu ibi cum ip̄is
religiose vixit. Quod etiam de
lictoribus tirānorū missis pro
martirib̄ capiendis cotidie fie
bat. quia sc̄z auditis eis conuer
tebātur et cū eis martirium pa
tiebantur. Unde de xp̄o legitur.
iobannis septimo q̄ misit̄ mis
si vt eum comprehenderent cū
hoc facere ausi nō fuissent. pha
risaieis increpantib̄ q̄ eum non
adduxerūt. responderunt dicē
tes. Numq̄ sic locutus est ho
mo. Unde et ipsi pharisei dixerūt
Numquid et vos seducti estis?

Vel ista possunt etiā allegari
q̄ spiritus vbi vult spirat. quia
etiam quādoq̄ in ipso actu ma
le voluntatis homo conuertitur
et propheta domini efficitur vt
de paulo exemplatiter inueniē
Potens ē em̄ de? de lapidibus
suscitare filios abrahe. Lucē iij.

Ad finē q̄ dauid poss̄ scire vo
lūtātē saulis vtz est̄ cōtra se cō
firmata. ionathas aīcus suus ē
tū sup̄ h̄ dedit signū hoc scilicet q̄
dauid in agro iuxta lapidē fecit
abscondi ordīnās q̄ post prādīū
ipse ad spacīū ad muros ascēdēt
et tres sagittas versu? illā ptem
traiceret. et puez ad querēdum
sagittas mitteret. et si agnosceret
patrē sibi placatū puero diceret
Intra te sūt Si vero patris vide
ret cōsumatā maliciā. tūc diceret
Ultra te sūt Vidēs autem iona
thas saulē in prandio contra da
uid furientē statim post prādīū

ad muros iuit et sagittas duas
in agrū vbi dauid latebat pie-
ct et puerū ignorantē ad querē-
dū sagittas misit et cū diceret nō
sūt ibi sagitte vltra te sūt. faciē-
di signū et recedēdi spaciū dauid
dedit. **I**stud inveni expositū al-
legorice sic. **P**er ionathan intel-
ligitur deus pater. **P**er dauid eius
filius xpc: saul vero rex qui inē
epula^s dauid mortē desiderabat
cētū sacerdotū et pncipū iudeo-
rū significat qui in epul pascha-
libus xpi mortē tractabant. **P**u-
er vero ionathe turbā iudaici po-
puli in etate puerili et ignoran-
cie significat. **I**onathas igit id ē
deus pater duas sagittas id est
duo gna diuinoꝝ eloquioꝝ ad
dauid absconditū in agro. i. ad
cristū latentē sub hā legis scilicet
psalmos et pphetas. noscitur di-
rexisse. et ad sagittas huiusmo-
di colligendas puez suū. i. pue-
rū iudaycū trāsmisisse: qui scz sa-
gittas diuinoꝝ eloquioꝝ recepe-
rūt et scripserūt. et in auariciam
sinagoge reducerūt. **V**erūtū da-
uid. i. cristū qui sub lapide tabu-
larum legis latitabat et in agro
hui⁹ mūdi occultus venerat ysa-
chy. vere tu es deus abscondit⁹
nō potuerūt cognoscere: nec etiā
quē sagitte huiusmodi id est lrē
scripturay quas colligebāt signi-
ficarēt dauid. i. cristū sciuerunt
aiaduerte ymo absq; eo q; i ip-
sū p fidē caperēt atq; crederēt di-
miserūt abire. **J**ob. pmo. **I**n pro-

pria venit et sui eū nō receperūt
In mūdo erat: et mūdus eū nō
cognouit. **V**el dic q; dauid est
peccator qui fugit ab ira cristi.
saluat^r etiam a lapide. i. a cordis
duricia in qua latuerat. et p peni-
tenciā egredit^r qm ionathas id ē
colūbin⁹ predicator et simplex
sagittas diuinoꝝ eloquioꝝ ad
ipsū dirigit. et qm verbis et tpre-
bentionib; ipsū sagittat. arguit
atq; ferit. **H**ic habes q; dauid
fugiēs saulem venit in no be ad
abimelech sacerdotē pecijtq; ab
eo panes p se et pueris secū du-
ctis cū dixisset sacerdos. non
habeo panes laycos ad manū.
sed tantū panē sanctū: si mundi
sūt pueri comedāt maxime a mu-
lierib; **D**ixit dauid. q; vasa pu-
eroꝝ sancta sūt. porro via pollu-
ta: sed dante dño sanctificabit^r
Sibi ergo dedit sacerdos panē
sanctificatū. gladiūq; golie qui
inuolutus pallio in tabernacu-
lo a die quo goliā occiderat sem-
per fuerat reseruatus. **S**ic ve-
re quādo dauid et pueri sui id ē
cristiani veniūt ad sacerdotem i
paschate p pane eucharistie su-
mendo. ante omnia sacerdos de-
bet curare si sūt mūdi atq; casti.
debet eis dicere q; iste panis nō
est laycus. ymo sanctus et solū
a sanctis et mundis hominibus
assumendus. **Q**uos cum sanc-
tos et mundos et benē confes-
sos esse cognouerit. debet eis pa-
nem sanctum tradere. necnon et

et gladium timoris domini et e-
ciam memoriam crucis. quo scz
goliath. i. dyabolus iugulat? ex-
titit. debet eis assignare: quia p-
certo sicut puero datur panis et
baculus vt panem a cane defen-
dat. sic etiã xpiano gladius cru-
cis vel diuini timoris cum pallio
humilitatis tradit vt panem is-
tum seu etiã sacramentũ et eius
virtutẽ diabolus ab eo nõq̃ tol-
lat. **I**sti tamen qm̃qm̃ sancti sint
viam suam pollutam dicere in-
q̃tum respectu tanti sacramenti
semper se debent immundos et i-
utiles existimare. **J**acobi etiã. In
multis ei offendimus oēs. **D**el
dic sic allegat saluator q̃ istos
panes sanctos quos nõ licebat
laycis comedere. sicut patet leuiti-
cã vice simo tercio. dauid layc?
famelicus comedit: quia neces-
sitas non habet legem. **D**el dic
q̃ gladius goliath e detractor qui
gladius dyaboli scãdum q̃ in
psalmo dicitur. **I**ngua eorum
gladius acutus nuncupat. **I**sti
sunt igitur qui in templo religio-
nis habitant. et inuoluti pallio.
idest habitu eligioso vel dissimu-
lato. humilitatis et caritatis zelo
homines ferunt. et cruentant.
Iste enim est gladius qui pro-
prium dominum occidit: et de-
tractor est ille qui proprio domi-
no scz proprio prelato non par-
at. **D**el. **G**ladius eorũ itret i cor-
da ipsorum. **D**oech ydume?
fortissimus pastorum faulsi de

quo non cauebat. erat in taber-
naculo quando sacerdos panes
et gladium dedit dauid qui cum
fauli bec retulisset interfecti sunt
sacerdotes. **E**x hoc nota q̃ sp
est ab insidijs precauendum. et
maxime quãdo negocia tangunt
principes vel magnates. vbi scz
non aduertitur. adest aliq̃ qui
loquitur. propter quod multa
mala sequunt. **I**deo bene dicit
ecclesiastes decimo ca. In cogita-
tione tua non detrahes regi. **A**-
ues enim celi defert illi. **Q**uilibz
emim gaudet referre prelati. et
principibus q̃cquid videt. **I**deo
bene dicit ecclã viij. **C**oram extra-
neo ne facias filiũ nescis enim
quid pariet. zc

David fugies achis egē
geth cum p̃dissit se esse
agnitũ timēs ne quid a-
p̃bilisteis qui inimici erant filiorũ
israhel pateret finxit se in regis
presentia furiosũ. mutauitq̃ os
suum. et ip̃ingebat in ostia pte
clausa et defluebãt saluie de ore
ei. **Q**ue vidēs achis ip̃m fore
dauid nullatē? credidit. h̃ ip̃m tã
q̃ furiosũ expulit. et sic sb̃ colo-
re isaie piculũ euasit. et i spelũ-
cã odollã fugit atq̃ vit. vbi scz
fr̃es ei? ad eũ congregati sũt. et illi
qui erant in agustia et amaro aĩo
et q̃ p̃mebãt ere alieno ad eũ cõ-
uērũt et faulsi e eorũ p̃nceps ei q̃
adheserũt. **D**ic allegorice q̃ da-
uid e xp̃s achis vero defigit popu-
lum iudeorũ: quia reuera dauid

dei filius in getho q̄ interpretatur
torcular vel opprimens in oppri-
sionē mūdi et miserie veniens se
in aliam psonā scz in hominem
carnē assumendo mutauit et in
torculari passiois. mox insani
voluntarie scz mortē assumendo
apparuit ppter qd̄ et herodes e-
um tamq̄ insanū veste alba illu-
sit. qua ppter achis iudaicū po-
pulus ipsū esse deū. i. dei filium
seu messiam nō credidit. sed ip-
sū et eius fidem expulit et eū ex-
pellendo occidit. dicēdo scz illud
lucē xij. **N**olumus hūc regnāe
sup nos. **E**t illud **T**olle eum ac
Ita q̄ iste in speluncā sepulchri
descendit fratres igit̄ ei? .i. apo-
stoli et discipuli ad eū p fidē de-
scenderūt et om̄s qui erāt ere ali-
eno pressi. i. debitis peccatorū cō-
stricti. **O**m̄es illi etiā qui in āgu-
stia tribulacionis et in amaro a-
nimo tribulacionis et contricionis
erāt positi. scz gentiles et alij pec-
catores plurimi ad eū conuerterūt
fideq̄ eius susceperūt. et factus
est eorū pnceps. eū tamq̄ deum
et dñm crediderūt. dicētes illud
ysa. iij. **V**estimentū tibi est. prin-
ceps esto noster. **V**el dic q̄ qñ
q̄ expedit stulticiā filare. **D**ñ ca-
tho **S**tulticiā filare loco prudē-
cia sūma ē. **E**t p̄. xxvi. **N**ūdeas
stulto iuxta stulticiā suā ne sibi
sapiens videat̄. **V**el dic q̄ ho-
die solū illi qui sūt inopes angu-
stiati et tribulati. ad dauid idest
ad xpm̄ vel ad speluncā odollā.

idest ad religionis statū conueni-
ūt. ipsiq̄ p duce eligūt. **D**iu-
tes vero nec de dauid id ē de deo
nec de religione sua cōtendūt. **J**a-
cobi ij. **P**aup̄es elegit deus. **D**ñ
aplūs p̄ma ad cor. p̄mo **V**idete
fr̄es vocacionē vestrā. qm̄ nō ml-
ti potētes. nō multi nobiles s̄m
carnē sed infirma mūdi elegit de-
us. **V**el dic q̄ p certo illi qui
sūt fr̄es dauid caritatē sectando
et fraternitatem diligendo. et illi
qui sūt inopes scz volūtarie diui-
cias cōtēpnendo. et illi qui sūt in
amaro aīo de peccatis penitēdo
et illi qui sūt in angustia tribu-
laciones sustinēdo. et illi qui sūt
pressi ere alieno. i. qui sūt boni
diuites mūdi era et diuicias. o-
nus et pressurā reputādo. ad da-
uid. i. ad xpm̄ p graciā veniūt et
in spelūca paradisi discipuli ei? fi-
ūt. taliūq̄ psonarū dux et rex ef-
ficiūt. et ipsi sibi tamq̄ principi p-
petuo famularūt. **U**nde ipse ē q̄
dicit ysa. lxvi **A**d quē respiciam
misi ad paup̄culū et cōtritū spū
et timentem sermones meos. ac
Hic habes quō do ech in-
terfecit sacerdotes dñi scz
lxxxv. viros indutos e-
photh lineo et q̄ solus abiatbar
aufugit et euasit. **S**ic vere do-
ech qui interpretat̄ mortuus id ē
peccatū carnis quod fetet. vel do-
ech qui interpretatur sollicitus id
est dyabolus qui circūies querit
quē deuoret. sacerdotes. i. viros
ecclesiasticos q̄ limo cōtinencie sūt

induiti sume mittunt occidere a cuius occasione solū abiatbar qui interpretat eos .i. solū illos q̄ diuine gr̄e rore sūt imbuti attingit mirabiliter se saluare. **H**ic iterū habes ca. xxiiij. q̄ ionathas cū dauid ī deserto fed̄? iuuit et sic legitur cum dauid ter misse fed̄? sc̄z semel in domo sup̄ xxviij. secūdo in agro sup̄. xiiij. tercio b̄ ca. xxiiij sc̄z in deserto. **S**ic vero deus cū iusto hoīe tripliciter fed̄? facit sc̄z in domo sc̄cie p̄ cōtriciōnē in agro eloquentie p̄ cōfessionē in deserto penitentie per satisfactioēz. **V**el dic q̄ ionathas cū dauid viro iusto cōfederatur et iungitur quādo ipsum inuenit in domo cordis et cogitacionis p̄ suiipsi? cōsideracionē quādoq̄ in agro opulento p̄ actiue vite secūdā opacionem quādoq̄ in deserto religionis vel vite cōtēplatiue p̄ secretā seculi abdicaciōēz. **V**el dic q̄ p̄mū pactū fit p̄ fidem in domo cordis et cogitacionis. secūdū p̄ caritatem bone opacionis. terciū p̄ spem ī deserto tribulaciōis. **Q**ū enim homo cū deo. illo tripliā modo iūgit̄. cōstat q̄ sibi firmiter copulatur. **U**nde dicitur ecclesiasti. quarto. **F**umiculus triplex difficile rumpit̄ et cetera.

Quoniam saul actualiter persequens dauid accidit. q̄ p̄ ventre purgando speluncam intraret. in cui? p̄fūdiori parte dauid cū viris suis fu-

gerat. et latebat. **D**avid igit̄ sibi q̄m p̄secutori misertus ipsū occidere noluit. sed oram claudis ei? p̄scindens. et de hoc cor suum percutiens percussit ipsum. **A**bhit iquit vt extēdā manū meā in xpm̄ dñm. **Q**uo facto ip̄e inimicum suū saulē ad fletū p̄uocauit. **I**stō p̄t allegari quō hō nobilis corde non debet occulte vel perniciose aliquē percutere. s̄ potius publice debellare. **Q**ui imo si hostem ī potestate sua inuenit. debet sibi parcere. et maxime quādo videt ex casu et a fortuna et nō ex p̄prijs viribz subiectionē huiusmodi factā esse. **Q**z sicut dicit seneca sufficere debet victori. vindicare potuisse. **U**nde seneca de moribz dicit. **M**agnay viriū ē ledere negligē. **T**ali enim modo inimicus melius vincit̄ et ad fletū et dolorē p̄uocat̄. **I**ō dicit seneca. q̄ parando melius vices. sic potest hēci exemplū de iulio et anthonio. de beneficijs seneca. **U**n̄ p̄. xxv. **S**i sitierit inimicus tuus. potūda illi. zc̄. **S**ic em̄ faciens carbonēs cōgeres sup̄ caput ei? **V**el dic q̄ in spelūca religionis vel ecclie q̄nq̄ inuenitur saul malus rex. .i. malus prelatus. qui solū querit ventrē suū purgare. idest malā volūtātē implere. et sterora diuersorū viciorū et criminū p̄ opis executionē extei? **E**uelat̄ si ē ad hām patet de multis qui solum ad hoc spelūcam religionis

vel ecclie intrare querunt. et ad hoc
ibi dñant et p̄sunt vt fetore di-
uersoꝝ vicioꝝ emittat et vt sup-
biam luxuriã vindictã et auari-
ciam exercent et committat. Quã-
do q; etiã in ista iuemet dauid id
est bonus subditus qui solũ ibi
querit latere et a mũdi tumultu
se abscondere et orationi et deuo-
tioni vacare. **M**atth. vi. **I**nter cu-
biculũ tuũ; et ora patrẽ tuũ i ab-
scognito. Quid igit? **P**ro certo
talis dauid id est bonus subdit?
licet videat regem sc̄z supiorẽ su-
um talia facientẽ et mala opera
sic exequente dato q; etiã sit mi-
micus et p̄secutor suus et suoꝝ.
nõ debet tamen in eũ manũ mit-
tere nec eũ ipugnaẽ vel diffama-
re et sp̄ualiter occidere: sed po-
tius in paciẽcia dissimulare et
defectus suos benigni? quo po-
terit supportare. q̄n̄ymo si quid
de clamide fame sue detrahendo
p̄siderit et si obloquẽdo de p̄la-
to linguã suã laxauerit. seipsum
redarguere et cor suũ p̄cutere de-
bet. **E**xo. xxij. **D**ixi nõ detrahes
et p̄ncipi populi tui nõ maledi-
ces. Sicut etiã de oza dicit 2°
regũ vi. q; morte p̄cussus inte-
rũt qz manũ ad archã vacillãtẽ
misi. ad denotandũ q; subditus
nõ debet etiã p̄latũ vacillantẽ
vel delinquentẽ detrahendo tan-
gere cũ ad ipsũ nõ p̄tineat d̄ ma-
iorib; iudicare exemplo cõstan-
tini impatoris qui in cõcilio ge-
nerali libellos ep̄oꝝ vbi eoꝝ cri-

mina vel accusationes contineban-
tur cõcremati mandauit. dicens
q; maiorũ vicia nõ sũt a minori-
bus iudicanda

Nabal quidam diues et
magnus. cuius possessio
erat magna morabatur
in carmelo. **I**ste tñ erat pessimus
et maliciosus. **V**xor vero ei? abig-
gail erat prudẽtissima et pulchra.
Factũ est igit q; cũ iste oues su-
as tonderet et tonsoribus diuinũ
faceret. misit ad eũ dauid qui late-
bat tũc t̄pis in deserto p̄ se et so-
c̄is suis benedictionẽ et grãz. i-
cibus seu viaticũ petitur? **I**lle at
nõ solũ noluit ipsis dare aliq̄d
sed incepit obloqui de dauid et
iniurias dicere. et ipsũ seruũ su-
gitiuũ vocare. **Q**uo audito dauid
iratus statim ipsũ cũ oĩb; suis q̄
habebat voluit p̄dere. nisi sapi-
ens vxor ei? abigail currisset.
Ista enĩ audita fatua responsio-
ne viri sui statim munera p̄auit
et in occurũ dauid currit. et v-
bis prudentissimis simul et mu-
neribus ante missis irã eius pla-
cauit. **I**sta igit tũc viro suo ebrius
iudicare noluit sed in crastino pi-
culũ in quo fuerat iudicauit sibi
et dixit. p̄pter quod emortuũ ẽ
cor eius intrinsecus et factũ est
quasi lapis et post decẽ dies de-
fecit et mortuus ẽ. **I**ste nabal
qui interpretat̄ stultus significat
aliquẽ malũ diuitẽ et maxime p̄-
latũ p̄ncipẽ vel supiorẽ qui i des-
to hui? mũdi licet sit maliciosus

et pessimus diuicijs tamen abū
dat. **Ps.** Ecce ipsi peccatores et
abūdantes in seculo obtinuerūt
diuicias. **Isti** igitur ad tondēdas
oues. i. ad excoꝛiandos simpli
ces et paupes cōtinue vacant et
eciā tōsoribz suis. i. balliuis et
familiaribz suis ad istā rapie tō
sionē seruiētibz conuiuia et festa
pparant. et ipsis beneficia et offi
cia et alia lucra temporalia sub
ministrāt et inde dauid. i. xp̄o q̄
in p̄sona pauperū clamat et pe
tit p̄ elemofinis nichil donant.
sed potius ipsos seruos dauid.
idest ipsos pauperes vituperāt
atq; molestant. et murmurādo
et maledicēdo ip̄m dō. i. xp̄m
blasphemant. **Judiciū ix.** **I**nter
epulas maledicebāt abimeleb.
Quid igitur? **P**ro cōto nō restat
m̄si q̄ dauid et viri sui. i. crist̄i
cum āgelis suis cōtra tales irru
at. m̄si forte vxor eozum sapiēs
.i. prudētia ipsos arguat. et do
na et elemofinas xp̄o et paup̄i
bz eius tribuat et per humilita
tem et patientiā ip̄si dauid xp̄o
obuiet. et occurrat. que iram ei
impediat et compescat. **I**deo be
ne dicitur ecclesiasticū vicefimo
ser. to. **M**ulieris bone beat̄ vir
Vel illud allega q̄ nabal. i.
prelatus tūc debet magnum cō
uiuium facere et magnum gau
dium habere. quādo oues suas
idest subditos potest tōdere. et
nudos et pauperes mentaliter
et spiritualiter facere. et vellus

bonorum temporalium de affecti
ōe ip̄oz auferre exēplo abrahe
q̄ tūc m̄gm diuinū fecit q̄n filiū
suum ysaac ablactauit. i. a lacte
bonoz terrenozū p̄ cōtemptum
abstraxit. **Gen. xxi.** **Vel** cōtra
dic de malis prelatis et dñis. q̄
tūc t̄pis sūme gaudēt q̄n subdi
tos suos excoꝛiāe et bonoz t̄pa
liū vellē p̄uāe possunt. et q̄n suf
ficiētē occasionē excoꝛiādi et de
p̄dādi eos iuēniūt. **Job iii.** Gau
dētq; yebemēt cū iuēniūt sepul
chz. **Et** loq̄t̄ de illis q̄ fodiūt au
rū. **Vel** illud allega q̄ q̄diu hō
ē ebrius et in ip̄so feruore male
volūtatis nō d̄z exasperari vel cor
rigi. s̄ pot̄ dissimulari et suppo
tari. s̄ i castio cū ira ā ebriat̄ cel
sauerit. d̄z tāgi. **Vñ** eccl̄. xxxi. **I**n
cōuiuio ne p̄ximū arguas. **Et** se
q̄tur. **Nō** p̄mas eū i repetendo
Nō solet em̄ hō ebrius vel irat̄
obiurgacōi acq̄escere. q̄ tam̄ effri
gerat̄ solet patiēter cū corrigi
sustinē. **Vel** dic q̄ nabal qui
iterp̄tatur stultus. est peccator
q̄ est pessimus et maliciosus im
misericosus iniuriosus ingratus ob
liuiosus obstinatus et ceruico
sus. **Dauid** enim pastores eius
et greges eius defenderat. et iō
fuit ingratus. **ac.** **Tales** igitur
cuius cor emoritur et lapidifica
tur. per obstinacōez post decem
dies. idest decem mandatorum
trāsgressioez moit̄. et morte t̄pali
et p̄petue d̄p̄nat̄. **Ezech. xviii.**
M̄ia q̄ peccauerit ip̄a morietur.

Quoniam saul persequeret dauid. et in medio exercitus sui in tabernaculo quod esset et dormiret. citharamque et hastam ad caput suum habere et dauid de monte descenderet. caute tabernaculum regis intrauit. ipse suum dormientem inueniens hastam et citharam abstulit et rediens in monte iterum ascendit. et clamare incipiens huiusmodi verba dixit. **N**onne respondebitis verbum. **I**ngressus est vnus de turba vt interficeret regem. **V**iuat dominus quia filij mortis estis vos qui non custoditis dominum vestrum christum. **V**bi inquit est hasta regis et ubi cithara. **A**bner igitur merito reprehenditur qui dominum suum non custodiuit sed dormiens ipsum in periculo dimisisse probatur. **P**er dauid qui in montibus morabatur et interpretatur manu fortis in hoc loco possumus dyabolum intelligere qui seculum est fortis. et in hoc loco in montibus. id est in superbiis vel in elatione superbie semper dimoscitur habitare. **J**ob xli. **I**psa est rex super omnes filios superbie. **E**t eiusdem xli. **H**uic montes herbas ferunt. **P**er regem isabel christum intelligo. per abner vero qui interpretatur patris lucerna intelligitur ratio. **I**sta est igitur veritas quod rex isabel christum contra dauid manu forte id est contra dyabolum superbum et mortuosum militans quique in sacramento altaris vel etiam spiritualiter per gratiam in tabernaculo cordis humani re-

pit vt ibi quiescat habitet et moretur. **I**n nullo enim loco christus dulcius dormit quam quando in mundo corde per gratiam requiescit. **C**anticorum primo. **D**um esset rex in acubitu suo nardus mea dedit odorem suum. **S**ed reuera ad hoc quod rex iste in corde humano possit suauiter requiescere tria debent eum sociare scilicet abner princeps exercitus virtutum id est lucerna rationis que vigilet. hasta. id est memoria crucis que sustentet. citharam aque id est humor de uocacionis. passionis et concupcionis qui irruget. **S**ed reuera quique fit quod iste vigil id est ratio ita mundi delicijs delectatur quod a cura diligencie tepescit ita quod dormiens ebriatur. **E**t tunc pauldubio venit vnus de terra scilicet dyabolus qui in tabernaculum per temptationes se ingerit et hastam et aquam id est crucis memoriam seu diuini timoris lanceam deuocionemque et concupcionem tollit. et clamoribus malarum cogitationum regem inquietat et in corde quiescere non permittit. **Q**uis es tu inquit qui clamas et inquietas regem. **C**oncludi igitur potest quod abner id est ratio que non uigilat. sed ad regem latroneum dyabolum intrare et ipsum spoliare permittit merito debet redargui et mortis filia nuncupari. **V**igilate igitur quia si scierit patet familias qua hora fur ueniet uigilaret utique. **L**uce xij.

Sequitur aliud capitulum

Hec ponitur q̄ cū dauid
ad achis regē geth fu-
giss̄ et omni die a cōi-
uinis gentilibus multas raper̄ p̄-
das et cū ipsi regi gentili predi-
car̄ q̄ d̄cās p̄das nō a gētilibus
s̄ a filiis israhel appōtaēt. de q̄
idē r̄x sūme gaudebat idē dauid
tali vtebatur cautela quia scilicet
nec viro nec mulieri p̄bat sed
ne cōtra eum loquerent̄ omnes
generaliter occidebat. Ista cau-
tela generaliter vtūt̄ m̄lti latro-
nes. quia sc̄z eo solo quia timēt
reuelari postq̄ rapiunt occi-
dūt. et qui alias parcerent nulli
parant. **M**ortuo saūele cū
p̄bitissimi congregarent̄ et insur-
gerēt contra saul et dominus si-
bi respondere nollet per somp-
nia nec per sacerdotes nec p̄
phetas mulierem p̄bitonissam
adijt. et samuelē suscitare p̄p̄-
scit. **Q**ui statim p̄bitonice per sci-
entiam suscitatus euentū belli si-
bi predixit. et q̄ in crastino cū fi-
liis suis moritur̄ ess̄. sibi certis-
sime reuelauit. **Q**d etiā euentus
f̄i p̄ ea p̄bat̄. **D**e ista suscita-
tōe sc̄z vtz̄ f̄ueit vera aīa saūelis
qd̄ ponit augustinus et eccl̄ xli-
vi. **I**nsup vtrū fuerit spūs ma-
lignus. vt ponit beda in glosa
actu. xvi. nō ē presentis̄ negocij
disputare. **H**ic solū moraliter
dico q̄ saul f̄igt̄ rumorū iuesti-
gatores q̄ sc̄z multociens solēt
audire illud qd̄ nūq̄ voluissent
eueire. qz̄ p̄ c̄to sepe fit q̄ dum

suspiciosus diligenter inquirat.
et a viuis et a mortuis p̄scrutari
cōtendit. sepe infortunium iue-
nit. propter quod displicentiā
mox incurrit. **I**deo dicit eccl̄ iij.
Nō est necessarium ea que ab-
scondita sunt videre oculis tuis
in superuacuis rebus noti scru-
tari. **U**el dic q̄ samuel p̄p̄be-
ta et tamen mortuus f̄igt̄ virum
scientificū et peccatorē. qui reue-
ra multa vera et bona solz̄ dicere
et predicare. licet nō faciat. ita
q̄ non restat nisi hoc quod dicit̄
t̄ mat̄. xxij. **Q**d dicit̄ facite rē

D **Q**uid sequēs amalechi-
tas p̄ eo q̄ ficelech suc-
cēderāt et mulieres cap-
tiuos ducebant. puerum egipti
ū quem infirmantē et lapsū do-
minus suus dimiserat inuenit.
Quem in ductorem eligens a-
malechitas discumbentes et edē-
tes et bibentes. et quasi festum
facientes inuenit. quos occidēs
predam quam tulerant reporta-
uit. et captiuatum populum li-
berauit. et etiam de bonis acqui-
sitis in illo bello equam portio-
nem illis qui in bellum descende-
rāt et illis qui lapsi ad sarcinas
remanserant dispensauit. **I**te
puer egiptius quem dominus
suis lapsū et infirmū dimiserat
f̄igt̄ quosdam paupes hoīes te-
nebris tribulacionum et miseri-
arū obtextos qz̄ sc̄z egiptus iter
pretat̄ tēbra infirmitatibus et mise-
rijs fatigatos. i. a domino suo

reuera proprio gladio idest pro
pria inuidia vel odio seipsoſ añ
oia vnuerſat et doloris ſui iacu
culo ſe cruentat. **P**ſ Gladi⁹ eo
rū itret i corda eorū. **U**el dic
q armiger ſaulis eſt adulatoꝝ
pncipis. q ſcꝝ magiſtrū ſuū no
luit interficere: qz iſti dños ſuos
nolūt corrigere vel gladio veri
pauere. et iō iſti dñi pꝑrio gla
dio. i. propria vindicta ⁊ pote
ſtate quam habent ſeipſos occi
dunt. inquātum ſeduci a ſuis ar
migeris et adulatoꝝ officiali
buſ et balliuis dicto gladio ſeu
dominio abutuntur. **I**phi tamē
armigeri. i. adulatoꝝ ſeu ma
li cōſiliarij immunes non eua
dunt: quia ſcꝝ ipſi proprijs gla
dijs peunt inquātum propter
abuſū poteſtatis ſibi commiſſe
ſpūaliter et eternalitꝝ ſe occidūt
Iſtud etiā dici poteſt cōtra ꝑfe
ſores et predicatoꝝ frequētā
tes curias principū. qui ſcꝝ libē
tius ſolēt adulari q̄ verū dicere
qui nec audēt magnates rep̄bē
dē. et ſic vterqꝝ ſolet ꝑire. ſic bñ
ꝑꝝ ezech. iij. **I**pſe ipſius in imiq̄
tate ſua quā opatꝝ ē morietꝝ ſan
guinē aut eiꝝ de manu tua tꝝqui
rā. **E**t iō talibꝝ ſupioribꝝ loquitꝝ
ſcriptura yſaye. nono capitulo.
Popule meus qui te beatum di
cunt. ipſi te deapiunt. **E**t ſcꝝ q̄
ibidem i eodem capitulo predi
cto. **E**t erunt qui bñficant ſedu
cētes: et q̄ bñficāt ꝑꝑipitati.
Mortuis ſaule et filijs eius ſup

mōtē gelboe vērūt philiſtini ad
ſpoliādū mortuos. ⁊ inuenerūt
ſaulem et tres filios eius moꝝ
tuos et interfectos iacētes i mō
te gelboe. et ꝑſciderūt caput ſa
ul et ſpoliauerūt eum armis ſu
is. et miſerūt ꝑ terrā philiſtinoꝝ
ꝑ circuitū vt ānūciaretꝝ i tēplis
ydoloꝝ ⁊ in ꝑꝑlis. **E**t poſuerunt
arma eius in templo aſtaroth.
et ſuſpēderūt corpus eius in tē
plo bethſan. **S**ed viri iabes ga
laad de nocte viētes cadauera
ſaulis ⁊ filioꝝ eius mortuoꝝ de
muro tulerunt. et ſuccēſa appo
tauerūt ⁊ iuxta iabes ciuitatem
propriam ſepelierunt. **I**phi
liſtini qui interpretantur ꝑo
ulo ruentes. ſunt demones. qui
ſcilicet ꝑoalo ſupbie inebriati.
de empirio celo corruerūt. **P**ꝝ
q̄ igitur iſti ſuper montem gel
boe vbi nec roſ nec pluuia deſcē
dit. idest ſuper mundi altas di
gnitates et excellentias: ſaul et
tres filios eius. idest animam ⁊
tres potētias eius. gladijs tēꝑ
tacionū ꝑcauſerunt. vtpote qz
ꝑꝑimum filium ſcilicet intellec
tum. occiderunt ꝑ ignorantia.
Secundum vero filium. ſcilicet
affectum ꝑ concupiſcentiam.
Tercium filium ſcilicet memo
riam ꝑ ingratitudinis obli
uiſcentiam. ita qz iſte cum filijs
ſuis in bello iā mortuis iacet in
terra ꝑ terrenorum affectum
et auariciam: ſtatim ꝑoaldu
bio conuertitur ad caput recte

intenciois sibi tollendū et ad e
os armis .i. virtutibz alijs spoli
andos et ad eoz mortē .i. pecca
ta denūciandū publicādū et dif
famandū . ipsos quoq; in muro
bethsan .i. in mūdo p affectionē
affigūt et p elationē suspendunt
Bethsan em̄ interpretatur dom⁹
dormientis . domus securitatis .
domus abūdancie et fertilitatis
sign⁹ satis pprie mūdū istū qui
reuera est domus dormienciū .i.
deliciosorū domus seuro p id ē
supbroy obstinatory dom⁹ abū
dācie .i. diuitū et opulentoy . In
ista igit ciuitate .i. mundo mor
tui peccatores suspendūt et ibi
p affectionē nimā affigūt . In
iudith xiiii . Suspendite caput ho
lofermis sup muros . Viri vō ia
bes galaad .i. iusti cadauera tali
um tollūt inquānū scz malā ma
loy vitā et mortē memoriter re
cipiūt et in corde suo sepeliūt et
abscondūt . et sic ex cōsideracione
maloy seipos corrigūt et cōuer
tūt pū .xxiiii . Per agrum pigri
hominis trāsiui et ecce totū ope
ruerāt repres et spine Qd cū vidi
adhibui cor et exēplo didici di
sciplinā . Vel etiam de cadauere .
id est de morte pene potest intel
ligi: qz reuera qñ aliquis tirān⁹
a demonibz occiditur suspendit⁹
et in inferno necat⁹ . a iusti corde
sepeliendus est vt pena talis ca
ueatur . ps Metabit⁹ iustus cū vi
derit vindictā manus suas laua
bit in sanguine peccatoris

Explicat moralizacō pmi regū
Inapit moralizacō scdi regum

Pretermitto ad
ulacionē ama
lechte qui saul
coronam porta
bat et armillam
qui etiam saulē
se occidisse iac
tabat ex quibz dauid grā se ad
ipisci sperabat sed tamen dauid
ipsū p̄tinus interfecit In q no
tari potest q rex p̄nceps vel p̄
latus nō debet adulatorēs audie
re vel recipere nec eos etiā si munera
offerant et si etiam inimicos su
os se grauasse asserāt diligere h
podus corrigere vel punire .
Vel dic q qñq; homo credit re
portare p̄mia vnde reportat dā
pnū vel vituperiū ysa .lix . Expe
ctauim⁹ pacem . et ecce turbacio
Pretermitto etiā de planctu da
uid et maledictione montiū gel
boe necnō de aduentu dauid in
ebbron cū duobz vxoribz p quod
designant quidā xp̄m ad eccl̄iaz
cū duobz pplis venientē et ibi e
tiam regnantē ac . Et etiā trāscō
de morte azabel cursoris velocis
fimi . Verūtū sterilitas p mōtes
vbi nec ros nec pluuia cadebat
post ip̄caōnē istā h̄ aliquos ac
cidit . qñymo ex tunc steriles fue
rūt qui ante fertiles fuerāt . ce tei
vero mōtes a dño fuerūt visita
ti . Isti vero a visitacione dñi de
stituti p̄nt intelligi quidam ob
stinati . incorrigibiles peccatoēs